



СҰРАҚ КІТАПШАСЫ

НҰСҚА 32611

11 СЫНЫП

Аты-жөні _____

Қала (Облыс) _____

Аудан _____

Мектеп _____ Сынып _____

Оқушының қолы _____

МАТЕМАТИКАЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ
ОҚУ САУАТТЫЛЫҒЫ
ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ
МАТЕМАТИКА
ФИЗИКА
ХИМИЯ
БИОЛОГИЯ
ГЕОГРАФИЯ
ТАРИХ
АДАМ. ҚОҒАМ. ҚҰҚЫҚ.
ТІЛ МЕН ӘДЕБИЕТ
АҒЫЛШЫН ТІЛІ

Подготовка к ЕНТ/КТА
ҰБТ/ТҚТ-ға дайындық
интерактивті тренинг

2017



Тесттердің жаңа форматтары қосылған (8-ден 1,2,3)
Включены новые форматы тестов (1,2,3 из 8)



«Математикалық сауаттылық»,
«Оқу сауаттылығы», сондай-ақ бейіндік пәндері
«Математическая грамотность»,
«Грамотность чтения», а также профильные предметы



Бірнеше құрылғыда пайдалануға болады
Можно использовать на нескольких устройствах



2017

МАТЕМАТИКАЛЫҚ САУАТТЫЛЫҚ

1. Үш адамнан тұратын отбасына Алматыдан Бурабайға пойызбен немесе өз машинасымен баруға болады. 1 адамға арналған пойыз билетінің бағасы 5961 теңге. Автомобильмен жолдың 100 километріне 10 литр жанармай жұмсалады. Барлық жолдың арақашықтығы 1200 км-ге тең, ал жанармайдың бір литрінің бағасы 108 тг. Отбасы Бурабайға үнемдеп, көліктің қай түрімен неше теңгеге жете алады?

- A) машинамен 13960
- B) пойызбен 10890
- C) машинамен 12960
- D) пойызбен 17928
- E) машинамен 11891

2. Апта бойы кинотеатрда А, В, С фильмдері көрсетілді. 40 оқушының әрқайсысы үш немесе бір фильм көрді. А фильмін 13 оқушы, В фильмін 16 оқушы, ал С фильмін 19 оқушы көрді. Үш фильмді де көрген оқушылар санын табыңыз.

- A) 8
- B) 7
- C) 6
- D) 5
- E) 4

3. $p + q = 3$ және $p - q = 6$ берілген. Дұрыс тұжырымды анықтаңыз:

- A) $q > 0$
- B) $q < 0$
- C) $q = 0$
- D) $q = 3, p < 0$
- E) $q = -3, p = 6$

4. Кестеде үш телефон компаниясының үш тарифтік жоспары көрсетілген. Абонент ең тиімді қай тарифтік жоспарды таңдайтынын, айына 200 миинут сөйлесе, ол қанша төлейтінін анықтаңыз.

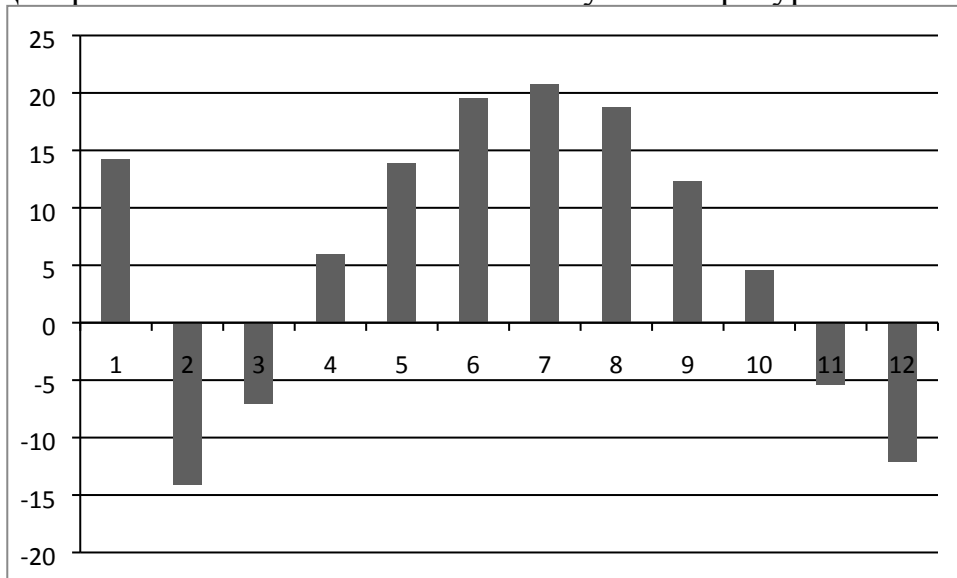
тариф	Абоненттік төлем	1 минут сөйлесу ақысы
лимитсіз	Күніне 40 тг	0 тг
нөлдік	Айына 1100	0 тг
оңтайлы	жоқ	5 тг

- A) лимитсіз 900 теңге
- B) оңтайлы, 1000 теңге
- C) нөлдік, 1100 теңге
- D) оңтайлы, 880 теңге
- E) лимитсіз, 1200 теңге

5. Клуб залында неше қатар болса әрбір қатарда, сонша орындық бар. Егер қатар санын 1,2 есе арттырып, әр қатардағы орын санын 5-ке азайтсақ, залда орын саны 35-ке көбейеді. Залда қанша қатар бар?

- A) 35 қатар
- B) 18 қатар
- C) 25 қатар
- D) 20 қатар
- E) 15 қатар

6. Диаграммада Астана қаласының жылдық ауа температурасы көрсетілген. Диаграмма бойынша неше ай бойы ауа температурасы 4°C –тан аспаған.



- A) 4 ай
- B) 2 ай
- C) 3 ай
- D) 6 ай
- E) 5 ай

7. Суретші Сарсенбаев бір айда 42 сурет салды. Олардың 17-сінде орман, 29-нда өзен, ал 13-нде орман да, өзен де салынған. Қалған суреттерде түсініксіз бейнелер бар. Қанша түсініксіз сурет бар?

- A) 9
- B) 25
- C) 13
- D) 12
- E) 29

8. Сұңғат математика пәнінен 10 тестілеу жұмысынан төменгі ұпайлар жинады:

№	№1	№2	№3	№4	№5	№6	№7	№8	№9	№10
орындағаны	78	80	82	85	88	86	84	83	87	89

Орындаған тесттердің арифметикалық ортасын табыңыз.

- A) 86
- B) 84,2
- C) 85,5
- D) 85
- E) 84

9. 1-ден 100-ді қоса алғандағы натурал сандарды жазғанда барлығы қанша 1 цифры қолданылатынын анықтаңыз.

- A) 17
- B) 21
- C) 19
- D) 20
- E) 18

10. Бірінші банкте 1 долларды 300,7 теңгеге сатып алуға болады. Екінші банкте 20 доллар 5790 теңге тұрады. Үшінші банк 15 долларға 4518 теңге береді.

10 долларды ең арзан бағаға қай банктен, неше теңгеге сатып алуға болады?

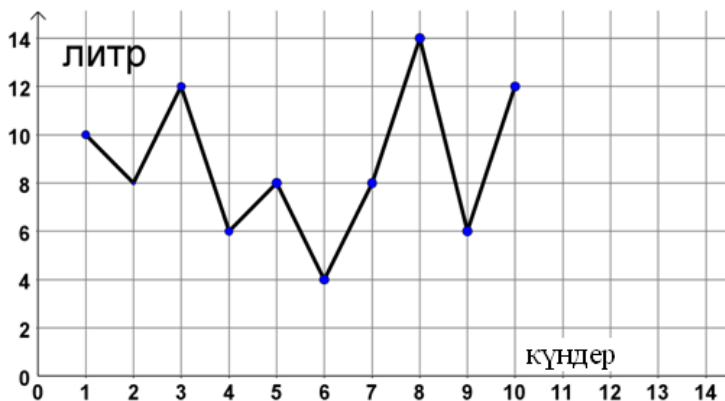
- A) бірінші банктен, 2895 теңге

- B) екінші банктен, 2895 теңге
- C) үшінші банктен, 1565 теңге
- D) бірінші банктен, 2565 теңге
- E) үшінші банктен, 2569 теңге

11. Жәшікте 150 бірдей детальдар салынған, алынған кезде кез келген детальдің жарамсыз болуының ықтималдығы 0,02-ге тең. Жәшікте қанша жарамсыз деталь бар?

- A) 2
- B) 6
- C) 3
- D) 5
- E) 7

12. Төмендегі диаграммада сиырдың он күнде беретін сүт өнімінің өлшемі көрсетілген. Тәулігіне сиыр орташа есеппен қанша сүт беретінін анықтаңыз.



- A) 10
- B) 9
- C) 8,8
- D) 19
- E) 24

13. Үйден саяжайға дейін автобуспен, трамваймен немесе маршрут таксимен баруға болады. Кестені пайдаланып үйден саяжайға дейінгі жолға жұмсалатын ең аз уақытты табыңыз.

Көлік түрі	Үйден аялдамаға дейін жұмсалатын уақыт	Көліктің жолдағы уақыты	Аялдамадан саяжайға дейін жұмсалатын уақыт
автобус	20 минут	1 сағат 55 минут	5 минут
трамвай	15 минут	1 сағат 30 минут	40 минут
Маршрут такси	25 минут	1 сағат 20 минут	30 минут

- A) 1 сағат 55 минут
- B) 2 сағат 20 минут
- C) 2 сағат 15 минут
- D) 2 сағат 25 минут
- E) 1 сағат 20 минут

14. Таразы басындағы төрт қарбыз бен бір асқабақтың салмағы он алты қауынның салмағына тең. Бір асқабақтың салмағы үш қарбыз бен тоғыз қауынның салмағына тең болды. Бір асқабақ неше қауынмен теңеседі?

- A) 15
- B) 12

- C) 8
D) 4
E) 10

15. Әкем 31 жаста болғанда, мен 8 жаста болдым, ал қазір әкемнің жасы менің жасымнан екі есе үлкен. Қазір мен неше жастамын?

- A) 15 жаста
B) 17 жаста
C) 19 жаста
D) 23 жаста
E) 21 жаста

16. Байланыс компаниясы 3 тарифтік жүйе ұсынды. Абонент айына «Қосымша» тарифімен 800 минут сөйлессе қанша теңге төлейді?

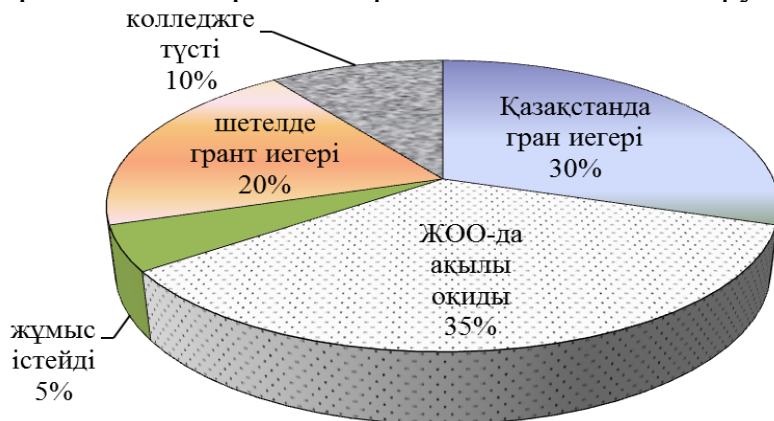
Тариф түрлері	Абоненттік төлем	1 минутқа төленетін төлем
Уақытпен	жоқ	1 минутқа 3 теңге
қосымша	500 тг–280 минут	280 минут асса—әр минутқа 3 теңге
лимитсіз	1100 теңге	1 минут –1 теңге

- A) 1900 теңге
B) 1980 теңге
C) 2060 теңге
D) 2230 теңге
E) 2400 теңге

17. Қоңыраулы сағат сағат 1-де 1 рет, сағат 2-де 2 рет, 3-те 3 рет, ..., сағат 12-де 12 рет соғады. Әрбір толық сағаттан 30 мин өткенде тағы да 1 рет соғады. Қоңыраулы сағат 1-ден сағат 10-ға дейін (10-ды қоса есептегенде) неше рет соғады?

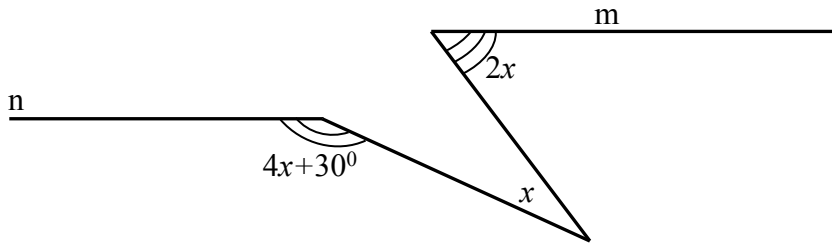
- A) 57 рет
B) 60 рет
C) 55 рет
D) 64 рет
E) 69 рет

18. Мектепті 60 оқушы бітірді. Төмендегі мәліметтерді пайдаланып, колледжге түскен және жұмысқа орналасқан мектеп бітірушілердің санын анықтаңыз.



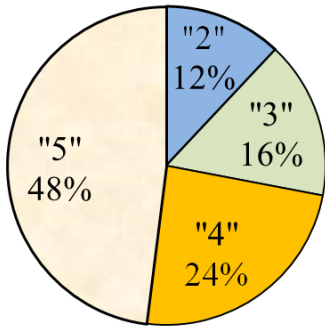
- A) 10
B) 6
C) 9
D) 12
E) 11

19. Егер m және n түзулері параллель болса, онда x -ті табыңыз.



- A) 30°
- B) 40°
- C) 10°
- D) 20°
- E) 50°

20. Математикадан бақылау жұмысын 25 оқушы жазды. «2» алған оқушылар санын дөңгелек диаграмма бойынша анықтаңыз:



- A) 12
- B) 13
- C) 3
- D) 4
- E) 6

ОҚУ САУАТТЫЛЫҒЫ

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Ғалым туралы естелік

Омбыдағы Кадет корпусында Шоқан Потанинмен дос болады. Потанин – қазақ халқының ауыз әдебиетін зерттеуші, ғалым Шоқан туралы естеліктерінде былай деп жазады: «...Мен Шоқанмен корпусқа оқуға келгенде таныстым. Ол орысша білмеді, мен қазақша білмедім. Бірақ Шоқан орыс тілін тез үйреніп алды. Екеуміз де кітап оқуды жақсы көрдік, әсіресе саяхатшылар туралы кітапқа қатты қызығатынбыз, сондықтан екеуміз жақсы дос болып кеттік.

Мен қазақ даласы мен географиясы туралы білгенімді дәптерге жазып жүрдім. Шоқан сол жазуларды өз әңгімесімен толықтырады. Сөйтіп, біз қазақтардың бүркітпен аңға шығуын толық жаздық.

Шоқан кейіннен оқуда орыс достарынан да озып кетті. Ақылды, дарынды балаға үлкендер де қызыға қарайтын. Демалыс күндері оны офицерлер мен Сібір шенеуніктері үйлеріне шақыратын. Ол қаладағы өнерлі, білімді адамдармен көп араласып тұрды.

Шоқан өте көп оқитын, саяхатшы болуды армандайтын. Қаладағы кітапханадан кітап алу сол кезде тек Шоқанға ғана рұқсат етілді. Ол әкелген кітаптарды мен де оқитынмын. Біз Шоқаннан үлкен болсақ та, білім жағынан ол бізден әлдеқайда жоғары еді. Корпус оқушылары үшін

Шоқан «Еуропаға ашылған терезе» секілді еді».

1. Мәтінге сәйкес келмейтін ақпаратты таңдаңыз.
 - A) Ш.Уәлиханов Кадет корпусында оқыды.
 - B) Шоқан Потанинмен жақын жолдас болды.
 - C) Потанин Шоқаннан бірнеше жас кіші болды.
 - D) Екі дос саяхатшылар туралы кітаптарды көп оқитын.
 - E) Шоқан саяхатшы болуды армандайтын.
2. Мәтіндегі негізгі ойды анықтаңыз.
 - A) Шоқанның орыс тілін тез меңгеруі
 - B) Шоқанның саяхатшы болуды армандауы
 - C) Оқу кезіндегі Шоқанның зеректік танытуы
 - D) Шоқанның корпус оқушыларынан ерекшелігі
 - E) Шоқанның достарына адал болуы
3. Мәтіндегі басты тірек сөздерді табыңыз.
 - A) Омбы, естелік, саяхат
 - B) Қазақ, Шоқан, география
 - C) Шоқан, Потанин, дос, оқу
 - D) Шоқан, кітапхана, Еуропа
 - E) Кадет, Шоқан, кітапхана
4. Мәтінге сәйкес ақпаратты таңдаңыз.
 - A) Шоқан өте дарынды, алғыр еді.
 - B) Шоқан ешкімге сырын айтпайтын.
 - C) Шоқанның достары қазақша жақсы білді.
 - D) Шоқан дарынды балаларға қызыға қарайтын.
 - E) Шоқан орыс тілін меңгеруде өте қиналды.
5. Мәтінде жауабы бар сұрақты таңдаңыз.
 - A) Шоқан Омбыда қайда тұрды?
 - B) Шоқан кітапханада кіммен танысты?
 - C) Шоқан мен Потанин қалай дос болды
 - D) Шоқанның саяхатқа кімдермен барды?
 - E) Шоқан Кадет корпусына неше жасында келді?

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Дүниені көп кезген бір адамнан «Қандай қатты кейіс, не қатты қуаныш көрдіңіз?» – деп сұрағанда, ол айтыпты: «Африканың зор шөлінде бір керуенмен келе жатып, ауырып жүре алмай, бір судың басында қалып, аздан соң жазылып, керуендерге жеткенше азығым таусылып, аштан өлер болып, әлім кетіп, бір жерге отыра кеттім. Алдыма қарасам, бір кеседе қуырылған бидай тұр екен. Өмірімде осыдан қатты қуанғаным жоқ. Енді жейін деп ауызыма салсам, бәрі меруерт екен. Өмірімде содан қатты кейіген емеспін. Қайтерімді білмей, қасымдағы дөңкиген құмға қарасам, құмнан бір киімнің етегі шығып жатыр екен. Құмды ашсам, мендей бір сорлы өзін-өзі құмға көміп, өлерінде алдындағы тақырға таяғымен мынаны жазыпты: «Азықсыз аш адамға ат басындай алтыннан түк пайда жоқ, менің мына бір кесе меруертім мен белбеуімдегі жүз ділдәм мені бір шақырым жердегі мөлдір бұлақ, жемісті ағашқа жеткізе алмай, аштан өлдім, мені сол бұлақтың басына көміп, моланың басына не тас, не тақтайға: «Азықсыз аш адамға ат басындай алтынның пайдасы жоқ», – деп жазған адамға осы меруертім де, ділдаларым да адал болсын» – деп жазыпты. Бір шақырымда су бар екенін білгенде, жаным кіріп, етегімді

беліме түріп, бар қуатымды жинап алып, жүгіріп келсем, мені тастап кеткен керуендер шөлден меспен су алып өтіп, сол бұлаққа тынығып жатыр екен. Керуенге келіп, тамақтанып, көлік һәм жұмысшы жалдап алып, әлгі өлікті бұлақ басына көміп, басына қойған тасқа: «Азықсыз аш адамға ат басындай алтыннан түк пайда жоқ», – деп жаздық. Жүз ділдәсін қызмет қылған адамдарға һәм көліктердің ақысына беріп, бір кесе меруертті керуендегілерге үлестірдім», – депті әлгі қария.

Мінекей, достар!

Бір тілім нан – ардақты жанның досы,

Ақша деген – мақтанишақ паңның досы.

6. Мәтіндегі кейіпкердің «әлі кетіп, бір жерге отыра кету» себебін түсіндіріңіз:

A) Керуендерге жеткенше азығы таусылып, аштан өлердей болғандықтан

B) Керуенмен еріп келе жатып, ауырып жүре алмағандықтан

C) «Қандай қатты кейіс, не қатты қуаныш көрдіңіз?» деген сұраққа жауап беру үшін

D) «Азықсыз аш адамға ат басындай алтынның пайдасы жоқ» екенінін түсінгендіктен

E) Өзін-өзі құмға көмген адамның жазуын көргендіктен

7. Әлгі қария бір шақырым жерде судың бар екенін қайдан білгенін көрсетіңіз:

A) Керуеннен бір кісі келіп, бір шақырым жерде су бар екенін хабарлады.

B) Өзін-өзі құмға көмген кісінің өлер алдында тақырға жазған өсиетінен.

C) Жақын жердегі құстардың ұшып жүргенін көріп өзі пайымдады.

D) Керуендегі адамдардың дауысын шамамен бір шақырымдай жерден шығып жатыр еді.

E) Сол мекенді жақсы білетін еді.

8. Адамға не себепті байлықтың пайдасы болмады?

A) Көлік бола алмағандықтан

B) Азық бола алмағандықтан

C) Көлеңке бола алмағандықтан

D) Киім бола алмағандықтан

E) Білім бола алмағандықтан

9. Мәтінге сай мақалды табыңыз:

A) Адам қайғысы – заман қайғысы

B) Туған жердің тасы да таныс.

C) Арпа, бидай ас екен,

Алтын, күміс тас екен.

D) Нан – тамақтың атасы.

E) Асыңа тойғызбасаң да, ақ ниетіңе тойғыз.

10. Берілген сөйлемдерді мәтіннің ой желісіне сәйкес орналастырыңыз:

1) Адамның жазған өсиетін оқиды.

2) Бір кесе меруертті бидай деп ойлап қалады.

3) Керуендерді тауып алады.

4) Адамның өсиетін орындайды.

5) Құмнан адамның етегін көреді.

A) 3,5,4,1,2

B) 3,4,1,2,5

C) 2,5,1,3,4

D) 2,1,3,4,5

E) 2,1,5,3,4

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Сөз қолдану мәдениеті

Сөз – көркем әдебиет тілінің көріктеу құралы, көркем суреттің бояуы. Сөздің ондағы нәрі, көріктеу қызметі қаламгерлердің соларды жұмсай білу шеберлігі деңгейінде танылады. Сондықтан көркем әдебиет тілінің бас арқауы – сөз. Көркем әдебиетте сөз шеберліктің, көркем суреттің бейнелеуші материалы болатындықтан, оны ақын, жазушы ұқыптылықпен қадағалап, талғап қолданады. Сол үшін олар бір жазғандарын қайта-қайта түзеп, көшіріп «азаптанады». Осы жай Сырбай Мәуленовтің мына өлеңінде жақсы айтылған:

Өшіремін, көшіремін,

Қайта қарап тесілемін.

Жыртып –жыртып лақтырамын,

Көрген күнім осы менің.

Әлсіздерге қанды жинап,

Құйған қуат емиілердей,

Сөз теремін жанды қинап,

Ойды қазып кеншілердей.

Тек осылай «...» терген сөздерде ғана керемет күш-қуат болады. Ал жүрдім-бардым ұйқастыра салған сөздерде ондай береке болмаса керек. Бұл айтқандарымыз көркем сөз шеберлеріне айтылатын тілек те, талап та.

Тілді жақсы біліп, көп жазатын кейбір жазушыларымыз қазақша жатық, көркем тілде жазу үстінде қазақ тілін байытамыз деп, көпшілікке түсініксіз жергілікті диалектизм, жасанды сөздерді қолдануға әуес, бұл да жазушының өзіндік ерекшеліктерінің бірі болса керек. Олар мақсатқа қаншалықты лайық, орынды-орынсыз екені – өз алдына мәселе. Қалай да солар жазушының сөз қолдану ерекшелігіне жатады.

Сөз – ой өрнегінің мағыналы бөлшектері. Сондықтан қарапайым ой қаңқасы да, айқын ойдың көріктеу бояуы да сөз дәлдігімен өлшенеді. Бұлдыр ойдың сөзі күңгірт, алыстағы сағым сияқты бұлыңғыр болады. Сөз дәлдігі – ой дәлдігі.

11. Не себепті ақындар бір жазғандарын қайта-қайта түзеп, көшіріп «азаптанады»?

A) Көркем әдебиетте сөз шеберліктің, көркем суреттің бейнелеуші материалы.

B) Жазған шығармасы ақынның деңгейін көрсетеді.

C) Бұлдыр ойдың сөзі күңгірт.

D) Ақындарға тән туа бітті қасиет.

E) Олар мақсатқа қаншалықты лайық, орынды-орынсыз екені – өз алдына мәселе.

12. Мәтіндегі асты сызылған сөзді қай сөзбен алмастыра алмаймыз, белгілеңіз:

A) Жеңіл-желпі

B) Некен-саяқ

C) Шала-пұла

- D) Үстіртін
- E) Немқұрайлы

13. Мәтіннің кілт сөздерін табыңыз:

- A) Сұрыптау, тіл, жүрдім-бардым.
- B) Сөз, көркем, әдебиет, ой
- C) Өшіремін, көшіремін, жанды қинап
- D) Тіл, жазу, өрнек
- E) Сондықтан, осы, олар

14. Мәтінде қай ақпарат берілген жоқ, анықтаңыз:

- A) Сөз – көркем әдебиет тілінің көріктеу құралы, көркем суреттің бояуы.
- B) Сөз – көркем әдебиет тілінің бас арқауы.
- C) Сөз – ой өрнегінің мағыналы бөлшектері.
- D) Сөз – көркем суреттің бейнелеуші материалы.
- E) Сөз – мағынасы бар заттар мен құбылыстардың атаулары.

15. Тек осылай «...» терген сөздерде ғана керемет күш-қуат болады.

Көп нүктенің орнына Сырбай Мәуленовтің өлеңінен сөйлемнің мағынасына қарай сөз қойыңыз.

- A) Емшілердей
- B) Жыртып-жыртып
- C) Қайта қарап
- D) Өшіріп
- E) Жанды қинап

Мәтінді оқып, төмендегі тапсырмаларды орындаңыз.

Ақымақ дос

Бір мырза орманнан бір аю баласын ұстап алып, үйіне алып келіп, сонша жақсы күтіп асырапты. Бір күндерде мырза қатты ауырып, бір айдай төсектен тұрмай жатып, сол уақытты аюды да қарауға кісі болмай, бұл да қатты жүдеп зарығыпты. Аурудан азғана тәуір болған соң, мырза бір күні далада, есік алдында отырып, күннің жылысымен маужырап қалғиды, бірақ маңдайына, бетіне шыбын қонып, шыдатпайды. Соның бәрін де манағы аю көріп отыр екен, мырзаға тыныштық бермегені үшін шыбынға қатты кейіді. Сөйтіп, аю ыза бола тұра жұлқып кеткенде шындыры үзіліп кетіп, жүгіріп барды да, мырзаның бетіне табанымен салып келіп кеткенде, мырза қалпақтай ұшып, сол жерде-ақ жан тапсырады.

Бұл іс Дәуіт пайғамбардың заманында болған екен. Аюды халық пайғамбарға сүйретіп алып барды, бұған қандай жаза береміз деп.

Әзірет Дәуіт аюдан сұрайды:

–Не себептен қожанды өлтірдің?

Аю жылап айтты:

–Қожам мені баласындай күтіп, асыраушы еді, ол ауырған уақытта мені күткен кісі болмай, қожамның жазылуын тілеп зарықтым. Бүгін сол аурудан тәуіріек болып, қожамның далаға шыққанына қуанып қарап тұрғанымда, мырза есік алдына отырып, қалғиын деп еді, шыбындар тыныштық бермеді; соған ашуым келіп ұрғанымда қожам, не себептен екенін білмедім, өліп қалды. Мен қожамға қастық ойламадым, шыбынды қырайын деп едім,- деді.

Сонда Дәуіт:

– Ешқашан да ашу үстінде біреуге жақсылық жасама, арты өкінішке

апарады, - депті. Мына хайуанның жазасын өздерің беріңдер. Менің айтарым осы.

16. Мәтін неліктен «Ақымақ дос» деп аталады?
- A) аюдың ашуға бой алдыруынан
 - B) аюдың қастандығын көрсету үшін
 - C) аюдың қожайынына деген махаббаты үшін
 - D) аюдың адалдығы үшін
 - E) аюдың көз-жасы үшін
17. Дәуіт пайғамбардың аюға шығарған үкімі?
- A) таспен атуды ұсынды
 - B) орманға жібере салды
 - C) мылтықпен атты
 - D) қылышпен басын алды
 - E) аюдың жазасын халық шығарды
18. Мәтіннің айтар ойы қандай?
- A) хайуанды қанша бақсаң да, өзіңе қарсы шығады
 - B) аң мен адам дос болмас
 - C) аңның да киесі бар
 - D) ешқашан да ашу үстінде біреуге жақсылық жасама, арты өкінішке апарады
 - E) аң мен құс табиғат көркі
19. Аю мен қожайынның қарым-қатынасы қандай болды?
- A) олар жау болды
 - B) аюға күн көрсетпеді
 - C) аюды қараңғы жерде ұстады
 - D) аюды баласындай күтті
 - E) аюды бүкіл ауыл жек көрді
20. Аю неге қожайының өліміне себепкер болды?
- A) аш болғандықтан
 - B) байлаулы тұрғандықтан
 - C) шыбынға ыза болғандықтан
 - D) қожайыны ұрғандықтан
 - E) орманды аңсағандықтан

ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ

1. Ресей мен Қазақстан шекарасында орналасқан, ежелгі қалалардың ең ескі тұрағы:
- A) Арқайым.
 - B) Тасты-Бұлақ.
 - C) Құдайкөл.
 - D) Шатпакөл.
 - E) Бөріқазған.
2. «Ғұндар төзімді келеді, сауда-саттығын да ат үстінде жасайды...» деп сипаттаған Рим тарихшысы:
- A) Д.Верди
 - B) Т.Амеди
 - C) А.Марцеллин
 - D) Т.Ливий
 - E) В.Рубрук

3. Қаңлылардың астанасы болған қала:
- A) Алмалық.
 - B) Сауран.
 - C) Жаркент.
 - D) Битянь.
 - E) Дербент.
4. Хорезм шахы Мұхамед Текеш XIII ғ. басында теңге соқтырған қала:
- A) Арасан
 - B) Құйрықтөбе
 - C) Баба-Ата
 - D) Отырар
 - E) Қапал
5. 1391 жылы қаңтарда Тоқтамысты жазалау үшін аттанған Әмір Темір әскерінің саны:
- A) 50 мың
 - B) 150 мың
 - C) 200 мың
 - D) 80 мың
 - E) 100 мың
6. XIV-XV ғасырлардағы сәулет өнерінің тамаша үлгісін көрсеткен кесене:
- A) Боран мұнарасы
 - B) Қарахан кесенесі
 - C) Айша бибі кесенесі
 - D) Бабаджа-Қатын кесенесі
 - E) Дәуітбек кесенесі
7. XVII ғ. екінші жартысында қазақ хандығына өткен, хандықтың астанасы
- A) Сығанақ
 - B) Сауран
 - C) Түркістан
 - D) Сайрам
 - E) Ақбешім
8. Қасым ханның билігі жүрген жоқ:
- A) Наймандарға
 - B) Қыпшақтарға
 - C) Үйсіндерге
 - D) Қырғыздарға
 - E) Дулаттарға
9. Жәңгірдің билік құрған жылдары:
- A) 1520-1638
 - B) 1628-1652
 - C) 1628-1660
 - D) 1660-1710
 - E) 1710-1755
10. 1675-1768 жылдары өмір сүрген ауыз әдебиетінің өкілі, көрнекті жырау:
- A) Үмбетей жырау
 - B) Шалкиіз жырау
 - C) Ақтамберді жырау
 - D) Бұқар жырау
 - E) Қазтуған жырау

11. Хиуа ханы Мұхамед-Рахымның қазақтарға жасаған жойқын шабуылы

- A) 1818 жылы
- B) 1815 жылы
- C) 1822 жылы
- D) 1813 жылы
- E) 1820 жылы

12. 1867-1868 жылғы «Ережелердің» ең басты ауыртпалықтары:

- A) Қазақ жеріне капиталистік қатынастар ене бастады
- B) Сот ісінде ескі шариғат салттары шектелді
- C) Көтерілістер жиіледі
- D) Қазақ жері Ресей үкіметінің меншігі болып жарияланды
- E) Жергілікті билік нығайтылды

13. Қапал бекінісі салынды

- A) 1847 жылы
- B) 1843 жылы
- C) 1845 жылы
- D) 1849 жылы
- E) 1848 жылы

14. 1812 жылғы соғыста қазақтар осы полктердің құрамында соғысты:

- A) орыс, қазақ
- B) қалмақ, орыс
- C) тептяр, мордва
- D) татар, чуваш
- E) башқұрт, тептяр

15. «Лепсі өлкесін қоршаған таулар» картинасының авторы:

- A) Б.Смирнов
- B) Н.Дмитриев
- C) В.Верещагин
- D) П.Кошаров
- E) О.Федченко

16. XX ғасырдың басында 15 десятинаға дейін егістік жері бар топ:

- A) Кедей
- B) Кулак деп аталады
- C) Ауқатты орта шаруа
- D) Батырақ
- E) Өте кедей

17. С.Датұлы көтерілісінің негізгі қозғаушы күші

- A) билер
- B) шаруалар
- C) батырлар
- D) жұмысшылар
- E) старшындар

18. Қазақстандағы азамат соғысы жылдары:

- A) 1918-1919 жж.
- B) 1917-1919 жж.
- C) 1917-1918 жж.
- D) 1918-1920 жж.
- E) 1917-1920 жж.

19. 1939 жылы қалаларда тұрған қазақтардың саны:

- A) 235 мың
- B) 280 мың
- C) 375 мың
- D) 353 мың
- E) 300 мың

20. Екінші дүние жүзілік соғыстың шешуші шайқасы Берлин операциясының басталған уақыты:

- A) 1945 ж. мамыр
- B) 1945 ж. сәуір
- C) 1945 ж. ақпан
- D) 1945 ж. қаңтар
- E) 1945 ж. наурыз

МАТЕМАТИКА

1. Ықшамдаңыз: $(380b+152d-304b):76$

- A) $b+d$
- B) $2b+2d$
- C) $b+2d$
- D) $b-2d$
- E) $b-d$

2. Тендеуді шешіңіз: $(x^2 - 6x)^2 - 2(x - 3)^2 = 81$

- A) 11
- B) $3; 3 \pm 2\sqrt{5}$
- C) $3 \pm 2\sqrt{5}$
- D) 3
- E) -9; 11

3. Екі мотоциклші бір мезгілде бір-біріне қарсы А мен В пунктерінен шыққан. Олардың ара қашықтығы 600 км. Бірінші мотоциклші 250 км жер жүргенде екіншісі 200 км жүреді. Бірінші мотоциклші В-ға екіншінің А-ға жеткен уақытынан 3 сағат бұрын жетеді. Олар бір қалыпты қозғалады деп есептеп, мотоциклшілердің қозғалыс жылдамдықтарын табыңыз.

- A) 40 км/сағ және 50 км/сағ
- B) 50 км/сағ және 60 км/сағ
- C) 60 км/сағ және 70 км/сағ
- D) 45 км/сағ және 55 км/сағ
- E) 40 км/сағ және 60 км/сағ

4. Тендеулер жүйесін шешіңіз:
$$\begin{cases} 5^x \cdot 25^y = 5 \\ 3^{x-y} = \frac{1}{729} \\ \frac{3^x}{3^x} = \frac{1}{729} \end{cases}$$

- A) (-11; 8)
- B) (11; 6)
- C) (11; -6)
- D) (-13; 4)
- E) (-11; 6)

5. Тендеуді шешіңіз: $\log_3 x \cdot \log_9 x \cdot \log_{27} x \cdot \log_{81} x = \frac{2}{3}$.

- A) $\frac{1}{2}; \frac{1}{3}$.

- B) $1; \frac{1}{3}$.
 C) $\frac{1}{2}; 4$.
 D) $1; 3$.
 E) $\frac{1}{9}; 9$.

6. Теңсіздіктер жүйесін шешіңіз:
$$\begin{cases} \frac{(x-3)^2}{(x-3)(x+4)} \geq 0 \\ (x-4)(x+4) \leq 0 \end{cases}$$

- A) $(3; 4]$.
 B) $[-4; -1)$.
 C) $(-1; 3)$.
 D) $[-4; -1) \cup (3; 4]$.
 E) $[-4; 4]$.

7. Теңсіздікті шешіңіз: $2\log_5 x - \log_x 125 < 1$.

- A) $(0; 5\sqrt{5})$.
 B) Жауабы жоқ.
 C) $(0; \frac{1}{5}) \cup (1; 5\sqrt{5})$.
 D) $(\frac{1}{5}; 5\sqrt{5})$.
 E) $(\frac{1}{5}; 1)$.

8. $\sqrt{x-4} - 2 = \sqrt[4]{x-4}$ теңдеудің түбірлері жатқан аралықты көрсетіңіз:

- A) $[0; 17]$
 B) $[0; 13]$
 C) $[0; 15]$
 D) $[0; 21]$
 E) $[0; 19]$

9. Ықшамдаңыз: $\sin^2(\pi - x) + \operatorname{tg}^2(\pi - x) \cdot \operatorname{tg}^2(\frac{3\pi}{2} + x) + \sin(\frac{\pi}{2} + x) \cdot \cos(x - 2\pi)$.

- A) 2.
 B) 1.
 C) 0.
 D) -1.
 E) -2.

10. Теңдеуді шешіңіз: $2 - \operatorname{tg} 2x = \frac{\cos 2x}{1 + \sin 2x}$.

- A) $\frac{\pi}{4} + \pi n, n \in \mathbb{Z}$.
 B) $\frac{\pi}{6} + 2\pi n, n \in \mathbb{Z}$.
 C) $\frac{\pi}{3} + \pi n, n \in \mathbb{Z}$.

D) $\pm \frac{\pi}{6} + \pi n, n \in \mathbb{Z}$.

E) $\pi + 2\pi n, n \in \mathbb{Z}$.

11. Теңсіздікті шешіңіз: $\cos 2x + \sin x > 1$

A) $\left(2\pi n; \frac{\pi}{6} + 2\pi n\right) \cup \left(\frac{5\pi}{6} + 2\pi n; \pi + 2\pi n\right), n \in \mathbb{Z}$

B) $\left(2\pi n; \frac{\pi}{3} + 2\pi n\right) \cup \left(\frac{2\pi}{3} + 2\pi n; \pi + 2\pi n\right), n \in \mathbb{Z}$

C) $\left(-\frac{\pi}{6} + 2\pi n; \frac{\pi}{6} + 2\pi n\right), n \in \mathbb{Z}$

D) $\left[\frac{\pi}{3} + 2\pi n; \frac{2\pi}{3} + 2\pi n\right], n \in \mathbb{Z}$

E) $\left(\frac{\pi}{6} + 2\pi n; \frac{5\pi}{6} + 2\pi n\right), n \in \mathbb{Z}$

12. Біріншісі 8-ге тең болатын үш сан геометриялық прогрессия құрайды. Егер екінші санды 1-ге арттырса, онда прогрессия арифметикалық прогрессияға айналады. Геометриялық прогрессияның еселігін табыңыз.

A) $\frac{3}{2}$

B) $\frac{1}{2}; \frac{3}{2}$

C) $\frac{1}{3}$

D) $\frac{1}{2}$

E) 2

13. Кризистік нүктені табыңыз: $f(x) = 2\sqrt{x} - x$.

A) $x = 0$.

B) $x = 1$.

C) $x = 1; x = -1$.

D) $x = \frac{1}{16}$.

E) $x = \frac{1}{4}$.

14. $f(x) = 2xe^x$ функциясының графигіне жүргізілген жанаманың көлбеулік бұрышының тангенсі 0-ге тең болатын нүктені табыңыз.

A) $\left(-1; -\frac{2}{e}\right)$

B) $(1; e)$

C) $(-1; e)$

D) $\left(0; \frac{2}{e}\right)$

E) $\left(-1; \frac{1}{e}\right)$

15. a -ның қандай мәндерінде $\int_0^a 4x dx < 4$ теңсіздігі орындалады?

- A) $(2; +\infty)$
- B) $(-2; 2)$
- C) $(-1; 1)$
- D) $(-\infty; -2)$
- E) $(0; \sqrt{2})$

16. Теңдеуді шешіңіз: $0,6^x \cdot \left(\frac{25}{9}\right)^{x^2-12} = \left(\frac{27}{125}\right)^3$.

- A) $-3; \frac{5}{2}$.
- B) $-\frac{5}{2}$.
- C) $3; -\frac{5}{2}$.
- D) 3.
- E) $-3; -\frac{5}{2}$.

17. Теңсіздікті шешіңіз: $\sqrt{x^2 - x - 12} < x$

- A) $(-\infty; 4)$.
- B) $(4; +\infty)$.
- C) $(-3; 4)$.
- D) $[-3; 4]$.
- E) $[4; +\infty)$.

18. Тік бұрышты үшбұрыштың бір бұрышы 30° -қа тең. Осы үшбұрышқа іштей сызылған шеңбердің радиусы 4 см-ге тең болса, онда осы үшбұрыштың ауданын есептеңіз.

- A) $48\sqrt{3}$ см².
- B) 96 см².
- C) 48 см².
- D) $48 + 32\sqrt{3}$ см².
- E) $96 + 64\sqrt{3}$ см².

19. Бір шар бетінің ауданы 27 см². Көлемі берілген шардың көлемінен 27 есе кем екінші шар бетінің ауданы:

- A) 2 см²
- B) 9 см²
- C) 3 см²
- D) 6 см²
- E) 1 см²

20. Төбелері $A(0;1)$, $B(1;-4)$, $C(5;2)$ үшбұрыштың ауданын табыңыз:

- A) 11
- B) 14
- C) 12
- D) 15

E) 13

21. Берілген $x^3 - x^2 - 6x$ көпмүшенің:

A) түбірлері -1;0;6

B) Көбейткішке жіктелген түрі – $(x + 6)(x + 1)$ C) Көбейткішке жіктелген түрі – $x(x + 1)(x - 6)$ D) Көбейткішке жіктелген түрі – $x(x - 1)(x - 6)$

E) Түбірлері -2;0;3

F) түбірлері 0;1;6

G) Көбейткішке жіктелген түрі – $x(x + 2)(x - 3)$

H) түбірлері -3;0;2

22. $\frac{3}{2x+1} + \frac{x}{2x-1} = \frac{6}{4x^2-1}$ теңдеуі үшін орындалатын қасиет:

A) Теңдеудің бір түбірі бар

B) Теңдеудің анықталу облысы $x \neq \pm 4$ C) Теңдеудің анықталу облысы $x \neq \pm 0,5$ D) Теңдеудің барлық түбірлері $x_1 = -4,5$ және $x_2 = 1$ E) Теңдеудің барлық түбірі $x_1 = 1$ F) Теңдеудің барлық түбірі $x_1 = -4,5$

G) Теңдеудің екі түбірі бар

H) Теңдеудің анықталу облысы $x \neq \pm 3$

23. Ара қашықтығы 84 км болатын А пунктiнен В пунктiне велосипедшi шықты, ал 2 сағаттан соң оған қарама-қарсы мотоциклшi В пунктiнен А пунктiне қарай шықты. Мотоциклшiнiң жылдамдығы велосипедшiнiң жылдамдығынан 48 км/сағ артық. Олардың кездесу мезгiлiнде велосипедшiнiң мотоциклшiден 16 км кем жүргенi белгiлi болса, онда әрқайсысының жылдамдығы:

A) Велосипедшiнiң жүрген қашықтығы 10 км

B) Мотоциклшiнiң жүрген қашықтығы 50 км

C) Велосипедшiнiң жүрген қашықтығы 50 км

D) Мотоциклшiнiң жүрген қашықтығы 34 км

E) Мотоциклшiнiң жылдамдығы 50 км/сағ

F) Мотоциклшiнiң жылдамдығы 60 км/сағ

G) Велосипедшiнiң жылдамдығы 12 км/сағ

H) Велосипедшiнiң жылдамдығы 15 км/сағ

24. $\left(\frac{5}{2}\right)^{3x^2+5} = (0,16)^{-4x}$ теңдеуін шешiңiз.

A) 2

B) -3

C) 1

D) -1

E) $\frac{1}{5}$ F) $\frac{2}{5}$

G) -2

H) $\frac{3}{5}$

25. $\log_2(5-x) + \log_2(4-x) = \log_{0,5} 0,05$ теңдеунің шешімі келесі теңдеудің шешімімен беттеседі:

A) $\log_2(5-x) + \log_2(4-x) = \lg 0,05$

B) $\left(\frac{1}{3} + \frac{1}{4} + \frac{1}{5}\right) \log_2 x = 3\frac{11}{12}$

C) $\log_{16} x + \log_4 x + \log_2 x = 7$

D) $\log_4(5x+22) = 4$

E) $\log_4 x + 3\log_2 x = 7$

F) $\log_2(5-x) + 2 = \log_4 400$

G) $\log_2((5-x)(4-x)) = \log_2 20$

H) $1 + \log_5(4-x) = \log_{0,2} 0,05$

26. $|x| \geq \sqrt{2}$ теңсіздігінің шешімі келесі теңсіздіктің шешімімен беттеседі

A) $x^2 \geq 4$

B) $x^2 \geq 2$

C) $|x| - 2 \geq 0$

D) $(x-2)(x+2) \geq 0$

E) $(x-2)(x+2) \leq 0$

F) $|x| - \sqrt{2} \geq 0$

G) $(x - \sqrt{2})(x + \sqrt{2}) \geq 0$

H) $(x - \sqrt{2})(x + \sqrt{2}) \leq 0$

27. $\frac{x^2 - 4x}{\log_{0,2}(x+2)} > 0$ теңсіздігі үшін орындалатын дұрыс тұжырым:

A) $\begin{cases} x^2 - 4x > 0, \\ x + 2 < 1, \end{cases}$

B) $\begin{cases} x^2 - 4x < 0, \\ x + 2 > 1. \end{cases}$

C) $\begin{cases} x^2 - 4x < 0, \\ x + 2 < 1. \end{cases}$

D) $x \in (-2; -1) \cup (0; 4)$

E) $x \in (-\infty; -1) \cup (0; 4)$

$$F) \begin{cases} x^2 - 4x > 0, \\ x + 2 > 1, \\ x^2 - 4x < 0, \\ x + 2 < 1. \end{cases}$$

$$G) x + 2 > 0$$

$$H) x + 2 < 0$$

28. Мәні 1 болатын өрнек

$$A) \sin 35^\circ \cdot \cos 55^\circ - \sin 55^\circ \cdot \cos 35^\circ$$

$$B) \frac{\sin 35^\circ \cdot \cos 55^\circ + \sin 55^\circ \cdot \cos 35^\circ}{\sin^2 33^\circ + \frac{1 + \cos 66^\circ}{2}}$$

$$C) \sin 35^\circ \cdot \cos 55^\circ + \sin 55^\circ \cdot \cos 35^\circ$$

$$D) \frac{\sqrt{3}}{2} (\cos 75^\circ \cdot \sin 45^\circ + \sin 105^\circ \cdot \sin 45^\circ) + \sin 105^\circ \cdot \sin 195^\circ$$

$$E) \frac{\sqrt{3}}{2} (\cos 75^\circ \cdot \sin 45^\circ + \sin 105^\circ \cdot \sin 45^\circ) - \sin 105^\circ \cdot \sin 195^\circ$$

$$F) \frac{\sin 35^\circ \cdot \cos 55^\circ - \sin 55^\circ \cdot \cos 35^\circ}{\sin^2 33^\circ + \frac{1 + \cos 66^\circ}{2}}$$

$$G) \frac{\sqrt{3}}{2} (\cos 75^\circ \cdot \sin 45^\circ - \sin 105^\circ \cdot \sin 45^\circ) - \sin 105^\circ \cdot \sin 195^\circ$$

$$H) \frac{\sin 35^\circ \cdot \cos 55^\circ + \sin 55^\circ \cdot \cos 35^\circ}{\sin^2 33^\circ + \frac{1 - \cos 66^\circ}{2}}$$

$$29. \begin{cases} x + y = \frac{\pi}{2} \\ \sin^2 x + \cos^2 y = \frac{1}{2} \end{cases} \text{ теңдеулер жүйесінен шығатын дұрыс тұжырым}$$

$$A) 2 \sin^2 x = 1$$

$$B) \sin^2 x = \frac{1}{4}$$

$$C) \sin^2 y + \cos^2 x = \frac{1}{2}$$

$$D) x = (-1)^n \frac{\pi}{6} + \pi n, n \in Z$$

$$E) \cos y = \pm \frac{1}{2}$$

$$F) x = \pi - y$$

$$G) \cos y = \pm \frac{1}{4}$$

$$H) \cos x = \pm \frac{1}{4}$$

30. $\sqrt{3} \sin x + 2 \sin^2 x - 3 > 0$ теңсіздіктің шешіміне кіретін интервал:

$$A) \left(-\frac{2\pi}{3}; -\frac{\pi}{3} \right)$$

$$B) \left(-\frac{8\pi}{3}; -\frac{7\pi}{3} \right)$$

$$C) \left(\frac{\pi}{2}; \frac{3\pi}{2} \right)$$

$$D) \left(\frac{\pi}{3}; \frac{2\pi}{3} \right)$$

$$E) \left(\frac{\pi}{4}; \frac{3\pi}{4} \right)$$

$$F) (0; \pi)$$

$$G) \left(\frac{7\pi}{3}; \frac{8\pi}{3} \right)$$

$$H) \left(\frac{\pi}{6}; \frac{5\pi}{6} \right)$$

ФИЗИКА

1. Дене кемімелі жылдамдықпен түзу сызықты қозғалады. Үдеуі 4 м/с^2 -қа тең. Уақыттың бір мезетінде дененің жылдамдық модулі $v_0 = 20 \text{ м/с}$ -ке тең. Дененің 4 с-тан кейінгі жылдамдығы және дененің тоқтауға кеткен уақыты

$$A) 2 \text{ м/с}; 5 \text{ с.}$$

$$B) 4 \text{ м/с}; 5 \text{ с.}$$

$$C) 2 \text{ м/с}; 2,5 \text{ с.}$$

$$D) 4 \text{ м/с}; 2,5 \text{ с.}$$

$$E) 2,5 \text{ м/с}; 2,5 \text{ с.}$$

2. Массасы 100 кг денені қатаңдығы 220 кН/м троспен тік жоғары 1 м/с^2 үдеумен көтергенде тросың абсолют деформациясы ($g = 10 \text{ м/с}^2$)

$$A) 0,001 \text{ м}$$

$$B) 0,05 \text{ м}$$

$$C) 0,025 \text{ м}$$

$$D) 0,005 \text{ м}$$

$$E) 0,01 \text{ м}$$

3. Қандай да бір биіктіктен еркін құлаған дененің 3 с-тан кейінгі кинетикалық энергиясының келесі 3 с-тан кейінгі кинетикалық энергиясына қатынасы ($g = 10 \text{ Н/кг}$)

$$A) 1/3$$

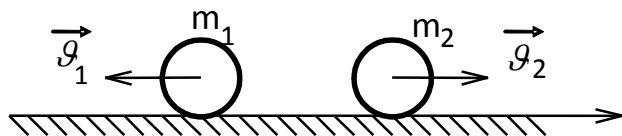
$$B) 1/9$$

$$C) 1/2$$

$$D) 2/3$$

$$E) 1/4$$

4. Жүйенің импульсі: $3m_1 = m_2 = 6 \text{ кг}$, $g_1 = 2g_2 = 6 \text{ м/с}$.



- A) $p_x = -18 \text{ кг·м/с}$.
 B) $p_x = 18 \text{ кг·м/с}$.
 C) $p_x = 12 \text{ кг·м/с}$.
 D) $p_x = -12 \text{ кг·м/с}$.
 E) $p_x = 6 \text{ кг·м/с}$.
5. Қуаты 55 кВт болатын «Волга» автокөлігі 1 кВт·сағ-қа 0,31 кг бензин жұмсаса, оның қозғалтқышының ПӘК-і ($q_6 = 4,6 \cdot 10^7 \text{ Дж/кг}$)
- A) 2,5 %
 B) 0,25 %
 C) 25 %
 D) 55 %
 E) 5,5 %
6. 24 °С температурадағы массасы 0,4 кг калориметрге 86°С температурадағы 0,2 кг су құйылғаннан кейін калориметрдегі судың температурасы 55°С болды. Калориметрдің жылу сыйымдылығының мәні ($c_{\text{су}} = 4200 \text{ Дж/кг·°С}$)
- A) 45 Дж/кг·°С.
 B) 21 кДж/кг·°С.
 C) 72 кДж/кг·°С.
 D) 2100 Дж/кг·°С.
 E) 4500 Дж/кг·°С.
7. Дене бастапқы жылдамдықсыз биіктіктен еркін құлады. 0,5h биіктіктегі дененің жылдамдығы.
- A) $g=2gh$.
 B) $g=gh$.
 C) $g=0,5gh$.
 D) $g=5gh$.
 E) $g=\sqrt{gh}$.
8. Адам бір жұмысты бірінші рет 15 минутта, екінші рет 45 минутта орындады. Өндіретін қуаттарын салыстырыңыз
- A) $N_1=N_2$
 B) $N_1=2N_2$
 C) $N_1=0,5N_2$
 D) $N_1=3N_2$
 E) $N_1=0,3N_2$
9. Электрон біртекті электр өрісінде кернеулік сызықтары бойымен, потенциалы үлкен нүктеден потенциалы кіші нүктеге өткенде, оның жылдамдығы
- A) артады.
 B) азаяды, содан соң артады.
 C) өзгермейді.
 D) азаяды.
 E) артады, содан соң азаяды.

10. Көлденең қима ауданы 20 мм^2 темір өткізгіштегі электрондардың қозғалыс жылдамдығы $0,02 \text{ мм/с}$ болса, ондағы ток күшін табыңыз. (темірдің молярлық массасы $M=56,8 \cdot 10^{-3} \text{ кг/моль}$, тығыздығы $7,9 \cdot 10^3 \text{ кг/м}^3$ және өткізгіштегі еркін электрондар саны ондағы атомдар санына тең, $e=1,6 \cdot 10^{-19} \text{ Кл}$, $N_A=6,02 \cdot 10^{23} \text{ моль}^{-1}$)

- A) 0,28 А.
- B) 5,35 А.
- C) 2,8 А.
- D) 0,53 А.
- E) 53,5 А.

11. Магнит өрісінде, қисықтық радиусы 1 м болатын траектория бойымен α бөлшегі 10^6 м/с жылдамдығымен ұшады. Магнит өрісінің индукция векторы ($m_\alpha = 6,6 \cdot 10^{-27} \text{ кг}$; $q_\alpha = 3,2 \cdot 10^{-19} \text{ Кл}$)

- A) 2,5 мТл.
- B) 10 мТл.
- C) 5 мТл.
- D) 0,4 Тл.
- E) 20 мТл.

12. Дене амплитудасы 10 см , ал бастапқы фазасы $\pi/6$ болатын гармоникалық синусоидалық тербеліс жасайды. Бастапқы уақыт мезетіндегі $t=0$ дененің тепе-теңдік күйден ығысуы

- A) 10 см.
- B) 0 см.
- C) $5\sqrt{3} \text{ см}$.
- D) 5 см.
- E) 6 см.

13. Конденсаторының сыйымдылығы $2,5 \text{ мкФ}$ тербелмелі контурдың периоды 1 мс болса, катушканың индуктивтілігі

- A) 5 мГн
- B) 10 мГн
- C) 4 мГн
- D) 1 мГн
- E) 2,5 мГн

14. Периоды 3 мкм дифракциялық торға толқын ұзындығы 650 нм монохромат жарық түседі. Дифракциялық максимумның ең үлкен рет саны

- A) 5.
- B) 2.
- C) 3.
- D) 4.
- E) 1.

15. Толқын ұзындығы 450 нм сәуле әсерінен мыстағы электронның энергиясын анықтаңыз. Мыстан электрондардың шығу жұмысы $A = 4,47 \text{ эВ}$. ($h = 4,136 \cdot 10^{-15} \text{ эВ} \cdot \text{с}$; $c = 3 \cdot 10^8 \text{ м/с}$)

- A) $E = 2,8 \text{ эВ}$. Фотоэффект байқалады.
- B) $E = 0,0028 \text{ эВ}$. Фотоэффект байқалады.
- C) $E = 0,028 \text{ эВ}$. Фотоэффект байқалмайды.
- D) $E = 0,28 \text{ эВ}$. Фотоэффект байқалмайды.
- E) $E = 2,8 \text{ эВ}$. Фотоэффект байқалмайды.

16. Импульсі 4,9 В потенциалдар айырымын ұшып өткен электронның импульсіне тең болатын фотонның толқын ұзындығы

($h=6,63 \cdot 10^{-34}$ Дж·с; $c=3 \cdot 10^8$ м/с; $m_e=9,1 \cdot 10^{-31}$ кг)

- A) 0,56 нм
- B) 0,15 нм
- C) 0,62 нм
- D) 0,25 нм
- E) 0,33 нм

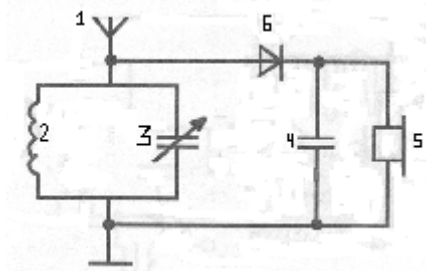
17. Зарядталған бөлшектердің әрекеттесу сипаты

- A) гравитациялық әрекеттесуден айырмашылығы жоқ, бөлшектер тартылады
- B) гравитациялық әрекеттесуден айырмашылығы бар, бөлшектер тартылмайды, олар бір-бірінен тебіледі
- C) кванттық болып табылады
- D) гравитациялық әрекеттесуден айырмашылығы жоқ, бөлшектер тек тебіледі
- E) гравитациялық әрекеттесуден айырмашылығы бар, бөлшектер бір-бірінен тартылады немесе тебіледі

18. Катушканың ұштарындағы айнымалы кернеудің амплитудасы 157 В, ток күшінің амплитудасы 5 А, токтың жиілігі 50 Гц болса, катушканың индуктивтігі

- A) 0,2 Гн
- B) 0,5 Гн
- C) 0,1 Гн
- D) 0,6 Гн
- E) 1 Гн

19. Суретте келтірілген қарапайым радиоқабылдағыштың контурын керекті жиілікке дәл келтіруді іске асыратын элемент



- A) 5
- B) 3
- C) 1
- D) 4
- E) 2

20. Егер бериллий изотопы ядросы үшін байланыс энергиясы 56,4 МэВ, литий изотопы ядросы үшін 39,2 МэВ, дейтерий ядросы үшін 2,2 МэВ болса, мынадай реакция ${}^7_3\text{Li} + {}^2_1\text{H} \rightarrow {}^8_4\text{Be} + {}^1_0\text{n}$ кезіндегі бөлініп шығатын энергияны анықтаңыз

- A) 41,4 МэВ.
- B) 15 МэВ.
- C) 19,4 МэВ.
- D) 93,4 МэВ.
- E) 95,6 МэВ.

21. Затты қатты күйден сұйық күйге айналдыру үшін?

- A) Энергия беру керек
- B) Энергия алу керек
- C) Энергиясын өзгертпеу керек
- D) Ішкі энергиясын кеміту керек
- E) Ішкі энергиясын арттыру керек
- F) Молекулаларының потенциалдық және кинетикалық энергияларын тепе теңдікте ұстау керек
- G) Молекулаларының кристалды торын бұзу керек
- H) Молекулаларының кристалды торын бұзбау керек

22. Заттың температурасының өзгеруіне байланысты туындайтын процестер:

- A) жылулық
- B) электрлік
- C) ядролық
- D) кванттық
- E) жарықтық
- F) электромагниттік
- G) магниттік
- H) сұйықтың кері итеруі

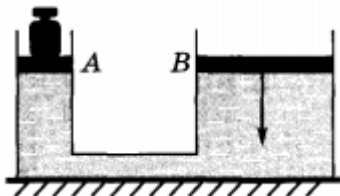
23. Метал ыдысқа су құйылған. Төменде келтірілген іс-әрекеттің қайсысы судың ішкі энергиясын өзгертпейді?

- 1) Суды ыстық плитада қыздыру
 - 2) Суды миксермен араластыру
 - 3) Суды бөлме температурасымен тепе-теңдікте ұстау
 - 4) Судың мұзға айналуы және еруі
- A) 1, 2, 3, 4
 - B) 1, 2, 4
 - C) тек 3
 - D) тек 4
 - E) тек 1
 - F) тек 2
 - G) 1, 3
 - H) 3, 2

24. Тыныштық қалыптан теңүдемелі қозғалған дене уақыттың бірінші жартысында 10 м жол жүрсе, дененің толық жүрген жолы

- A) 54 м
- B) 46 м
- C) 36 м
- D) 20 м
- E) 89 м
- F) 50 м
- G) 40 м
- H) 30 м

25. Көлденең қимасының ауланы әртүрлі суы бар ыдыс берілген. Ыдыстың жіңішке жағының көлденең қимасының ауданы үлкенінен 100 есе кіші. А поршеніне салмағы 10 Н гір қойылған. Екі жүк тепе-теңдікте тұру үшін В поршеніне салмағы қандай гір қою керек?

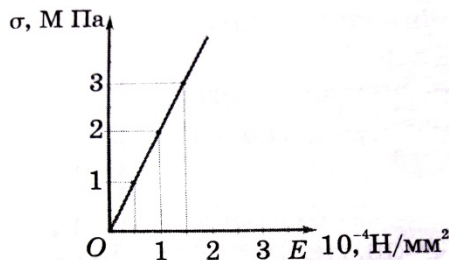


- A) 50 Н
- B) 2000 Н
- C) 2 кН
- D) 10 Н
- E) 1 кН
- F) 5 кН
- G) 1000 Н
- H) 5000 Н

26. Неге жүк көтеретін құрылыс крандарының жүк таситын ілмегі темір арқанның ұшына жалғанбай, жылжымалы блоктың құрсауына бекітілген?

- A) ең ауыр жүктерді көтеру үшін
- B) ілмек ауыр болғаны үшін
- C) арқанның созылуын арттыру үшін
- D) блоктың айналуын тездету үшін
- E) арқан үзіліп кетпеуі үшін
- F) жүкті тез көтеру үшін
- G) арқанның созылуын азайту үшін
- H) блокты жай айналдыру үшін

27. Графикте бетон қазықта пайда болған серпімді кернеудің салыстырмалы сығылудан тәуелділігі көрсетілген. Бетонның серпімділік модулін табыңыз.



- A) 2000 Па
- B) 2 ГПа
- C) 0,2 ГПа
- D) 20 Па
- E) 200 Па
- F) $20 \cdot 10^9$ Па
- G) $2000 \cdot 10^7$ Па
- H) 20 ГПа

28. Кернеулері 110 В-тық, қуаттары $P_1 = P_2 = 40$ Вт және $P_3 = 80$ Вт үш электр шамы бар. Электр шамдары арқылы өтетін токтың мәндерін анықтаңыз, тізбектегі кернеу мәнінде электр шамының қалыпты қызуы $U_0 = 220$ В:

- A) $I_2 = 0,182$ А
- B) $I_1 = 0,365$ А
- C) $I_3 = 0,73$ А
- D) $I_2 = 0,365$ А
- E) $I_1 = 0,182$ А
- F) $I_1 = 0,425$ А

G) $I_3 = 7,3 \text{ A}$

H) $I_2 = 0,425 \text{ A}$

29. Материялық нүктенің гармониялық тербеліс амплитудасы $A = 2 \text{ см}$, ал толық энергиясы $E = 0,3 \text{ мкДж}$. Қандай x ығысу кезінде нүктеге $F = 22,5 \text{ мкН}$ күш әсер етеді?

A) $0,5 \text{ см}$

B) $2,5 \text{ см}$

C) $0,3 \text{ см}$

D) 2 см

E) 1 см

F) 3 см

G) $1,5 \text{ см}$

H) $0,2 \text{ см}$

30. Егер сыйымдылығы $C = 1 \text{ мкФ}$ және индуктивтік кедергісі $X_C = 16 \text{ Ом}$ болатын конденсаторда айнымалы ток күші пайда болса, осы токтың периоды мен жиілігі қандай?

A) $T = 10^4 \text{ с}$

B) $\nu = 1000 \text{ Гц}$

C) $\nu = 1 \text{ Гц}$

D) $\nu = 100 \text{ Гц}$

E) $T = 10^3 \text{ с}$

F) $T = 10 \text{ с}$

G) $\nu = 10 \text{ кГц}$

H) $T = 10^{-4} \text{ с}$

ХИМИЯ

1. Молекулаларының саны тең болатындар

A) 8 г CuO мен 4 г NaOH .

B) 16 г O_2 мен 16 г CH_4 .

C) 30 г CaO мен 40 г MgO .

D) 56 г KOH мен $49 \text{ г H}_2\text{SO}_4$.

E) 8 г O_2 мен 8 г O_3 .

2. Әрі тотықтырғыш, әрі тотықсыздандырғыш болатын заттардың нөмірлері:

1. N_2 ; 2. SO_3 ; 3. NO_2 ; 4. NH_3 ; 5. HNO_3 ; 6. H_2S ; 7. N_2O_3 .

A) 4 6 7.

B) 2 3 6.

C) 1 3 7.

D) 1 2 5.

E) 3 5 7.

3. Молекуласында ең ұзын байланысы бар гидрид

A) литийдікі.

B) натрийдікі.

C) цезийдікі.

D) рубидийдікі.

E) калийдікі.

4. Температура әрбір 10^0 C көтерілген сайын реакция жылдамдығы 4 есе артады. Реакция жылдамдығы 256 есе артса, температураның көтерілуі

A) 40^0 C

- B) 50° C
- C) 20° C
- D) 60° C
- E) 30° C

5. 5 моль натрий сульфиді мен 5 моль мыс (II) хлориді әрекеттескеннен кейін реакция ортасы

- A) бейтарап
- B) сілтілік
- C) әлсіз сілтілік
- D) әлсіз қышқыл
- E) қышқыл

6. 4,48 л фтор (қ.ж.) сумен әрекеттескенде, алынатын оттектің массасы

- A) 2 г
- B) 3,2 г
- C) 1,6 г
- D) 2,4 г
- E) 1,2 г

7. Кристалдану процесі

- A) қаныққан ерітінділерді салқындатқанда қатты заттардың ерігіштігі төмендеп, түрлі кристалл түрінде бөлінуі
- B) сұйытылған ерітіндіні қайнатқанда заттың еруі
- C) коллоидты қайнатқанда еруі
- D) қанықпаған ерітінділерді салқындатқанда қатты заттардың ерігіштігі артып, еруі
- E) қаныққан ерітінділердің температура төмендегенде сұйылуы

8. 13 г мырыш 24,5 г күкірт қышқылының ерітіндісімен әрекеттескенде түзілетін сутектің (қ.ж.) көлемі:

- A) 2,24 л
- B) 6,72 л
- C) 7,12 л
- D) 4,48 л
- E) 5,6 л

9. Массасы 4,6 г сілтілік металл йодпен әрекеттескенде массасы 30 г осы металдың йодиді түзіледі. Реакцияға түскен сілтілік металл

- A) Li
- B) Na
- C) Rb
- D) Cs
- E) K

10. Құрамында 95% темір дисульфиді (FeS_2) бар 200 кг пириттен алынатын 70%-тті күкірт қышқылының массасы

- A) 443,3 кг
- B) 441,3 кг
- C) 438,3 кг
- D) 373,3 кг
- E) 431,3 кг

11. Мүсәтір спиртін алу үшін 5,6 л (қ.ж.) аммиак 200 г суда ерітілді. Алынған ерітіндідегі аммоний гидроксидінің массалық үлесі

- A) 2,80%

- B) 4,28%
- C) 5,31%
- D) 4,22%
- E) 1,83%

12. Массасы 6 т шыны ($\text{Na}_2\text{O} \cdot \text{CaO} \cdot 6\text{SiO}_2$) алу үшін мына заттардың Na_2CO_3 , CaCO_3 , SiO_2 қажет массалары

- A) 2,43 т Na_2CO_3 , 2,30т CaCO_3 , 8,28т SiO_2
- B) 8,28 т Na_2CO_3 , 2,43т CaCO_3 , 2,30т SiO_2
- C) 1,43 т Na_2CO_3 , 4,30т CaCO_3 , 7,37т SiO_2
- D) 1,33 т Na_2CO_3 , 1,25т CaCO_3 , 4,52 т SiO_2
- E) 5,23 т Na_2CO_3 , 3,76т CaCO_3 , 9,31т SiO_2

13. Массасы 130 г шойынды оттеппен тотықтырғанда 8 г көміртек (IV) оксиді түзіледі. Шойынның құрамындағы көміртектің массалық үлесі (%)

- A) 2,0
- B) 1,8
- C) 1,2
- D) 1,4
- E) 1,6

14. 12,4 г натрий оксиді мен 10,6 г натрий карбонаты қоспасын тұз қышқылының артық мөлшерімен өңдеп, ерітіндіні құрғағанша буландырады. Алынған құрғақ қалдықтың моль саны

- A) 0,2
- B) 0,6
- C) 0,5
- D) 0,1
- E) 0,4

15. Болаттың құрамында 98 % темір бар болса, 1 кг болат алу үшін қажет темір (II) оксидінің зат мөлшері (моль):

- A) 17,5
- B) 18,3
- C) 5,5
- D) 12,3
- E) 10,3

16. Массасы 30 г 3,2% -ті бром суы бар, көлемі 200 мл (қ.ж) пропан мен пропиленнің қоспасын түссіздендірді. Қоспадағы пропиленнің көлемдік үлесі

- A) 32,2 %
- B) 77,2 %
- C) 67,2 %
- D) 57,2 %
- E) 44,2 %

17. Метанды (қ.ж.) хлорлауға 112 л хлор жұмсалып, түзілген трихлорметанның шығымы 80% болса, онда оның массасы:

- A) 169,3 г
- B) 149,3 г
- C) 189,3 г
- D) 159,3 г
- E) 179,3 г

18. Массасы 12,3 г нитробензол алу үшін азот қышқылының массалық үлесі

80 (%) -тік ерітіндінің тығыздығы ($\rho=1,45$ мл) қажет көлемі:

- A) 5,43 мл
- B) 4,21 мл
- C) 5,96 мл
- D) 6,68 мл
- E) 6,30 мл

19. Көлемі 333 мл ($\rho=0,9$ г/мл) фенолдың этанолдағы 9,4 % ерітіндісін металл натриймен әрекеттескенде алынған сутегінің көлемі (қ.ж.):

- A) 6,91 л
- B) 8,03 л
- C) 2,97 л
- D) 3,36 л
- E) 4,17 л

20. Зат мөлшері 3 моль метанол тотыққанда түзілген метанальды еріткенде массасы 200 г ерітінді алынды. Осы ерітіндідегі метанальдың массалық үлесі

- A) 35 %
- B) 25 %
- C) 15 %
- D) 55 %
- E) 45 %

21. Радикалды механизм бойынша өтетін реакциялар

- A) $\text{CH}_4 + \text{Cl}_2 \rightarrow \text{CH}_3\text{Cl} + \text{HCl}$
- B) $\text{C}_2\text{H}_6 + \text{O}_2 \rightarrow \text{CO}_2 + \text{H}_2\text{O}$
- C) $\text{C}_2\text{H}_2 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{CH}_3\text{CHO}$
- D) $\text{C}_2\text{H}_4 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$
- E) $\text{C}_2\text{H}_2 + \text{H}_2 \rightarrow \text{C}_2\text{H}_4$
- F) $\text{C}_2\text{H}_6 + \text{Br}_2 \rightarrow \text{C}_2\text{H}_5\text{Br} + \text{HBr}$
- G) $\text{C}_2\text{H}_6 + \text{HNO}_3 \rightarrow \text{C}_2\text{H}_5\text{NO}_2 + \text{H}_2\text{O}$
- H) $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH} + \text{HBr} \rightarrow \text{C}_2\text{H}_5\text{Br} + \text{H}_2\text{O}$

22. Өзгерістер схемасындағы $\text{CaC}_2 \xrightarrow{\text{H}_2\text{O}} \text{X}_1 \xrightarrow{\text{H}_2\text{O}, \text{Hg}^{2+}} \text{X}_2$

X_1 және X_2 заттар:

- A) ацетилен және метанол
- B) ацетилен және этаналь
- C) этилен және этаналь
- D) метан және этанол
- E) ацетилен және этанол
- F) этилен және этанол
- G) метаналь және этанол
- H) метан және этаналь

23. Үшіншілік спирттер:

- A) гексанол-3
- B) бутанол-1
- C) гептанол-3
- D) 2-метил-пропанол-2
- E) пропанол-1
- F) 2-метил-пентанол-3
- G) бутанол-2

Н) пропанол-2

24. Алюминий хлориді әрекеттеспейді:

- А) натрий карбонатымен
- В) калий гидроксидімен
- С) натрий сульфидімен
- Д) натрий фосфатымен
- Е) барий нитратымен
- Ғ) натрий сульфатымен
- Г) натрий ацетатымен
- Н) натрий гидроксидімен

25. Вюрц реакциясы бойынша пентан алу үшін қандай алкилгалогенидтердің жұбы қажет?

- А) метил-этил
- В) пропил-пропил
- С) метил-пропил
- Д) метил-пентил
- Е) этил-бутил
- Ғ) этил-пропил
- Г) пропил-бутил
- Н) этил-пентил

26. Азот атомының төменгі тотығу дәрежесі мына қосылыстарда:

- А) HNO_3
- В) HNO_2
- С) N_2O_5
- Д) Na_3N
- Е) NaNO_3
- Ғ) N_2H_2
- Г) $(\text{NH}_4)\text{NO}_3$
- Н) NH_3

27. ... ерітінділері арасында иондық алмасу реакциясы аяғына дейін жүреді.

- А) Калий сульфаты мен тұз қышқылы
- В) Натрий нитраты мен калий сульфаты
- С) Калий хлориді мен натрий сульфаты
- Д) Натрий сульфаты мен калий нитраты
- Е) Кальций хлориді мен күміс нитраты
- Ғ) Барий нитраты мен калий фосфаты
- Г) Натрий ацетаты мен барий хлориді
- Н) Натрий карбонаты мен тұз қышқылы

28. Крахмал жайлы тұжырымдардың қайсысы дұрыс емес?

- А) күрделі көмірсуларға жатады
- В) молекулалық формуласы $(\text{C}_6\text{H}_{10}\text{O}_5)_n$
- С) маңызды қасиеті - йодпен әрекеттескенде көк түстің түзілуі
- Д) суда нашар ериді
- Е) химиялық белсенді қосылыс
- Ғ) ерекше реакциясы – оның $\text{Cu}(\text{OH})_2$ –н аммиактадағы ерітіндісімен әрекеттесуі
- Г) синтетикалық жоғарымолекулалы қосылыс
- Н) гидролизденеді

29. Аминқышқылдары туралы қате тұжырымдар:

- A) функционалдық топтарының арқасында қышқылдармен де, сілтілермен де әрекеттесе алады
 B) құрамында азоты бар қосылыстарға жатады
 C) белоктар синтезінде жүзден астамы қатысады
 D) спирттермен әрекеттеседі
 E) бір-бірімен әрекеттеседі
 F) алмаспайтын аминқышқылдар организмде синтезделеді
 G) суда жақсы ериді
 H) екідайлы заттар
30. H_2O жайлы келтірілген тұжырымдардың қайсысы дұрыс емес?
 A) 1 моль H_2O -да $6,02 \cdot 10^{23}$ молекулалар бар
 B) 1 моль H_2O 2 моль сутек атомдарынан, 1 моль оттегі атомдарынан тұрады
 C) 1 моль оттегі атомдары тең $1 \cdot 6,02 \cdot 10^{23}$ оттегі атомдар санына
 D) 2 моль сутек атомдары тең $2 \cdot 6,02 \cdot 10^{23}$ сутек атомдар санына
 E) 1 моль су (H_2O) $6,02 \cdot 10^{23}$ атомдарынан тұрады
 F) 1 моль H_2O $3 \cdot 6,02 \cdot 10^{23}$ атомдардан тұрады
 G) судың 1 молекуласы 2 атом сутек пен 1 атом оттегінен тұрады
 H) сулы ерітінділерде су оксоний-ион H_3O^+ түрінде болады

БИОЛОГИЯ

1. Сабақтың жуандауы мына ұлпаға байланысты
 - A) Өткізгіш.
 - B) Түзуші.
 - C) Фотосинтездеуші.
 - D) Қор жинаушы.
 - E) Тірек.
2. Азотты қажет ететін өсімдіктің мүшесі
 - A) Жемісі
 - B) Түйнегі
 - C) Ауруға төзімді болуы
 - D) Тамыры
 - E) Жапырағы мен сабағы
3. Жемісқабы тұқымымен бірігіп кеткен жеміс
 - A) Бұршаққап.
 - B) Тұқымша.
 - C) Дәнек.
 - D) Қауашақ.
 - E) Жаңғақ.
4. Жануарларды жіктеудегі ең төменгі деңгей
 - A) Тип
 - B) Тұқымдас
 - C) Класс
 - D) Түр
 - E) Отряд
5. Бақалшақ қалдығығана кездесетін былқылдақ дене:
 - A) Жүзім ұлуы
 - B) Жалаңаш шырыш
 - C) Каракатица

- D) Үлкен тоспаулу
E) Кішкене тоспаулу
6. Ағашқұлақ (трутовик) саңырауқұлағының ағаштарды зақымдауы:
A) жіпшумақтарымен
B) жемісті денесімен
C) жекеленген жіпшелерімен
D) спораларымен
E) қалпақшасымен
7. Күріштің, қант қамысы, көптеген көкөніс дақылдарының отаны:
A) Шығыс Азия орталығы.
B) Абиссиния орталығы.
C) Орталық Америка орталығы.
D) Оңтүстік Азияның тропиктік орталығы.
E) Жерорта теңізі орталығы.
8. Қырықжапырақтылар өкілі
A) Қарағай
B) Ермен
C) Асқабак
D) Усасыр
E) Бұршак
9. Мақсырдың тұқымшаларының құрамындағы май мөлшері:
A) 25–47 %
B) 25–37 %
C) 15–17 %
D) 20–27 %
E) 45–57 %
10. Буылтық құрттарда қанның ағуын реттейді:
A) Түтікше
B) Жүрекше
C) Бір бөлікті жүрек
D) Екі бөлікті жүрек
E) Үш бөлікті жүрек
11. Балықтарда ми пайда болды
A) Протерозой.
B) Архей.
C) Кайнозой.
D) Мезозой.
E) Палеозой.
12. Есту мүшесінің толтырылған сұйықтық қуысы
A) Ішкі құлақ.
B) Сыртқы құлақ қуысы.
C) Құлақ қалқаны.
D) Самай сүйегіндегі қуыс.
E) Ортаңғы құлақ қуысы.
13. Рефлекторлық доға арқылы өтетін
A) Қимыл нейрон.
B) Қозу.
C) Көбею.
D) Сызгіш нейрон.

Е) Тітіркену.

14. Жамбастың бір-бірімен тұтасып кеткен сүйектерінің саны

- A) 7
- B) 2
- C) 3
- D) 5
- E) 6

15. II топқа жататын адамның қанын құяды

- A) I және II
- B) III және IV
- C) II және III
- D) I және III
- E) IV және II

16. ДНҚ-ның молекуласы бір тізбегінде нуклеотидтердің орналасу реті:

А-Т-Ц-Т-Г-А-Ц-Т-Т. Осы тізбекке сәйкес келетін ДНҚ-ның екінші тізбегін анықтаңыз.

- A) А-Г-Г-А-Ц-Т-Г-А-А
- B) Т-А-Г-А-Ц-Ц-Т-А-Ц
- C) Т-А-Г-А-Ц-Т-Г-А-А
- D) Т-А-А-Т-Ц-Т-Г-А-А
- E) Т-А-Г-А-Ц-Т-Г-Ц-Ц

17. Қазақтың арқар-меринос тұқымын шығаруға қатысқан ғалым:

- A) А. Жандеркин
- B) А. Слудский
- C) Ж. Кудерин
- D) Х. Досмұхамедов
- E) М. Байтенов

18. Д. Холдейн мен И. Опариннің теориясын тәжірибе жүзінде дәлелдеген ғалым:

- A) В. Вавилов
- B) И. Ивановский
- C) Р. Гук
- D) М. Шлейден
- E) С. Миллер

19. Өліп біткен тірі ағзалардың қазынды қалдықтарына негізделген.

- A) Эмбриологиялық дәлел.
- B) Палеонтологиялық дәлел.
- C) Анатомиялық дәлел.
- D) Генетикалық дәлел.
- E) Биохимиялық дәлел.

20. Оңтүстік Алтайда орналасқан қорық:

- A) Ақсу-Жабағалы қорығы
- B) Наурызым мемлекеттік қорығы
- C) Қорғалжын мемлекеттік қорығы
- D) Алматы мемлекеттік қорығы
- E) Марқакөл мемлекеттік қорығы

21. Гидраны жауынан қорғайтын жасушасы:

- A) безді
- B) аскорыту

- C) атпа
 - D) тері-бұлшықет
 - E) жүйке
 - F) аралық
 - G) жыныс
 - H) қор жинау
22. Макроэволюция терминін енгізген ғалым:
- A) В.О.Ковалевский
 - B) Тимофеев -Ресовский
 - C) Ю.А.Филипченко
 - D) Иогансен
 - E) А.Н.Северцов
 - F) Н.И.Вавилов
 - G) Д.И.Ивановский
 - H) С.Н.Виноградский
23. Хромосомалардың жартылай жиынтығы:
- A) гаплоидті
 - B) аутосома
 - C) диплоидті
 - D) интерфаза
 - E) митоз
 - F) гамета
 - G) зигота
 - H) эмбрион
24. Өсімдіктер органикалық заттарды топырақтан алмай өздері түзетінін дәлелдеген ғалым:
- A) С.Г.Навашин
 - B) А.А.Слудский
 - C) Ж.М.Күдерин
 - D) Б.М.Мусин
 - E) К.А.Тимирязев □
 - F) В.Гельмонт
 - G) А.Левенгук
 - H) Р.Гук
25. Балдырларды зерттейтін ғылым:
- A) ботаника
 - B) бриология
 - C) лихеология
 - D) микология
 - E) алгология
 - F) зоология
 - G) герпетология
 - H) батрахология
26. Безгек паразиті– қантұрғынды сипаттап жазған ғалым:
- A) Ф.Леш
 - B) Г.Ф.Логинович
 - C) Ш.Лаверан
 - D) И.И.Мечников
 - E) Д.Грасси

- F) Д.Ф.Лямбль
- G) А.О.Ковалевский
- H) Н.П.Никольский

27. Эпидермистің ішкі қабаты:

- A) мүйізді қабат
- B) өсуші қабат
- C) ортаңғы қабат
- D) нағыз тері қабаты
- E) торлы қабат
- F) емізікшелі қабат
- G) тері шелмайы қабат
- H) гиподерма қабаты

28. Өсімдіктер мен жануарларды топтастырып, ең алғашқы жүйеленім ғылымының негізін қалады:

- A) А.Левенгук
- B) Б.Ламарк
- C) Ч.Дарвин
- D) Э.Геккель
- E) Гиппократ
- F) Аристотель
- G) К.Линней
- H) Ж.Кювье

29. Өсімдіктер жатады:

- A) гетеротрофтылар
- B) продуценттер
- C) консументтер
- D) автотрофтылар
- E) саңырауқұлақтар
- F) ұсақ ағзалар
- G) редуценттер
- H) ыдыратушылар

30. Химиялық құрамын, физиологиялық процестерді реттеу:

- A) тітіркенгіштік
- B) өзін-өзі реттеу
- C) көбею
- D) қозғалыс
- E) қозғыштық
- F) зат алмасу
- G) ырғақтылық
- H) өсу мен даму

ГЕОГРАФИЯ

1. Жер шарын тұңғыш рет кезіп шыққан саяхатшы:

- A) Ф.Магеллан
- B) Ф.Беллинсгаузен
- C) П.Лазарев
- D) Х.Колумб
- E) Ш.Уәлиханов

2. Жердің білігі орбита кеңістігіне ... бұрыш жасай орналасқан

- A) $23,5^{\circ}$
B) $33,5^{\circ}$
C) 65°
D) $66,5^{\circ}$
E) $86,5^{\circ}$
3. Планета халқының ... бөлігіне тұщы су жетіспейді
A) $3/4$
B) $1/3$
C) $1/2$
D) $2/3$
E) $2/4$
4. Тропиктік белдеу ... ендіктер аралығында орналасқан.
A) 20° және 30°
B) 40° және 45°
C) 20° және 40°
D) 30° және 60°
E) 30° және 50°
5. Әр түрлі нәсілдердің өкілдері бір-бірінен ерекшеленеді
A) Ойлау қабілетімен
B) Көру қабілетімен
C) Ұғу қабілетімен
D) Сырт келбетімен
E) Есту қабілетімен
6. Еуразиядағы аралас және жалпақ жапырақты орман зонасында қорғауға алынған балықтар:
A) Шабактарын тірі туатын голомянка балығы, байкал итбалығы
B) Байкал итбалығы, балға басты акула, скумбрия
C) Кальмарлар, анчоус балықтар
D) Кальмарлар, шабактарын тірі туатын голомянка балығы
E) Сегізаяқтар, кальмарлар
7. Құрлықтағы зоналылық тәуелді болады
A) жылу мен ылғал арақатынасы
B) жануарлар дүниесіне
C) өсімдік жамылғысына
D) географиялық бойлығына
E) топырақ жамылғысына
8. Африканың солтүстік-батысындағы тау.
A) Дракон.
B) Кап.
C) Эфиопия таулы қыраты.
D) Мадагаскар.
E) Атлас.
9. К.Миллер мен А.Герман зерттеді:
A) Тарбағатай таулары мен Жоңғар Алатауын
B) Ибн-Хаукальдың арабша жазбаларын
C) Қойлық қаласының орнын
D) М. Қашғаридің “Дөңгелек картасын”
E) Қ.Жалаиридың «Үлкен сызба» кітабын
10. Жер қыртысында жарықтар пайда болып, бұрыннан бар қатпарлы

аймақтардың бірі төмендеп, екіншісі көтерілген неогеннің аяғында болған тау түзілу кезеңі:

- A) Альпілік
- B) Палеозойлық
- C) Герциндік
- D) Кембрий
- E) Каледондық

11. Тарбағатайдың абсолют биіктігі

- A) 7439 м.
- B) 1855 м.
- C) 5538 м.
- D) 2992 м.
- E) 8848 м.

12. 1976 жылы құрылған, Күршім жотасы мен оңтүстігінде теңіз деңгейінен 1447 м биіктіктегі Азутас жотасы аралығында орналасқан қорық.

- A) Батыс Алтай.
- B) Алакөл.
- C) Рахман қайнары.
- D) Марқакөл.
- E) Қаратау.

13. Урбандалу деңгейі көрсетеді

- A) Халықтың білім деңгейін
- B) Халықтың жалпы санындағы қала халқының үлесін
- C) Елдің даму тарихын
- D) Экономикадағы ауыл шаруашылығының үлесін
- E) Экономикалық даму деңгейін

14. Алу үшін энергия шығыны аса көп мөлшерде жұмсалатын түсті металдар:

- A) Титан, алюминий.
- B) Хром, никель.
- C) Магний, марганец.
- D) Күміс, алтын.
- E) Мыс, мырыш.

15. Хромит, фосфорит, никель рудаларын өндіру және өңдеу өнеркәсіп торабы:

- A) Петропавл.
- B) Орал.
- C) Маңғыстау.
- D) Ембі.
- E) Ақтөбе.

16. Теңіздің жағалық бөліктеріне «шабуылдаушы» елдер:

- A) Италия, Греция.
- B) Ресей, Канада.
- C) Нидерланды, Жапония.
- D) Филиппины, Индонезия.
- E) АҚШ, Мексика.

17. Алюминий өндірісін орналастырудағы басты фактор:

- A) Шикізат көзінің болуы.
- B) Тұтынушылардың көп болуы.

- C) Арзан электр энергиясының болуы.
D) Экономикалық белсенді халықтың болуы.
E) Көлік торабының қолайлы орналасуы.
18. Бельцы мен Рыбницада ... орналасқан.
A) шарап жасау зауыттары
B) жібек-мата комбинаты
C) қант зауыттары
D) мақта-мата комбинаты
E) былғары аяқкиім фабрикасы
19. Шетелдік Еуропадағы ең үлкен агломерациялар.
A) Рим, Мадрид.
B) Лондон, Париж.
C) Берлин, Вена.
D) Афина, София.
E) Дублин, Прага.
20. Қытайдың ең басты астық дақылы
A) Бидай
B) Қарақұмық
C) Күріш
D) Батат
E) Жүгері
21. Африкадағы ірі өзен жүйелері:
A) Виктория
B) Ніл
C) Конго
D) Замбези
E) Танганьика
F) Тана
G) Чад
H) Мадагаскар
22. Қазақстан Республикасы аумағы ... сағаттық белдеулерде орналасқан.
A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V
F) VI
G) VII
H) VIII
23. Мұғалжар тауы бай пайдалы қазбалар:
A) Темір
B) Боксит
C) Қоңыр көмір
D) Никель
E) Қорғасын
F) Мырыш
G) Хром
H) Полиметалл
24. Қарағанды кара металлургия комбинатының шығаратын негізгі өнімдері:

- A) Прокат
- B) Мыс
- C) Шойын
- D) Алюминий
- E) Көмір
- F) Болат
- G) Қорғасын
- H) Мырыш

25. Табиғат ресурстарының жіктелуі:

- A) Сарқылатын
- B) Сарқылмайтын
- C) Минералдық
- D) Су
- E) Агроклиматтық
- F) Рекреациялық
- G) Жер
- H) Биологиялық

26. Қазақстан ауданы бойынша:

- A) Дүние жүзінде 9 орында
- B) Қытайдан кейінгі 5 орында
- C) Канададан кейінгі 3 орында
- D) Бразилияның ауданымен тең
- E) Еуразияда 4 орында
- F) ТМД-да 2 орында
- G) Азияда 4 орында
- H) Францияның ауданымен тең

27. Атлант мұхитында мұнай өндірілетін жерлері:

- A) Дрейк бұғазы
- B) Балтық теңізі
- C) Бискай шығанағы
- D) Мексика бұғазы
- E) Солтүстік теңіз
- F) Фолкленд аралы
- G) Гвинея шығанағы
- H) Канар аралы

28. Жергілікті жел:

- A) Бриз
- B) Ебі
- C) Муссон
- D) Пассат
- E) Бора-бора
- F) Сайқан
- G) Шілік
- H) Сирокко

29. Көкжиектің аралық тұстары:

- A) Солтүстік
- B) Солтүстік-шығыс
- C) Шығыс
- D) Оңтүстік

- E) Батыс
 - F) Оңтүстік-батыс
 - G) Орталық
 - H) Солтүстік-батыс
30. Орталық Қазақстандағы аумақтық өнеркәсіп кешендері:
- A) Қарағанды-Теміртау
 - B) Қарағанды-Шахтинск
 - C) Теміртау-Жезқазған
 - D) Жезқазған-Сәтбаев
 - E) Қарағанды-Жаңаарқа
 - F) Балқаш-Жезқазған
 - G) Шахтинск-Сәтбаев
 - H) Қарағанды-Қарқаралы

ТАРИХ

1. 751 ж. Рим папасының келісімі бойынша төмендегідей шешім қабылданды:
- A) Майордом аластатылуы тиіс.
 - B) 250 монастр салу керек.
 - C) Меровингтер өз өкіметін сақтап қалуы керек.
 - D) Галлия толығымен Папа аймағына кіру керек.
 - E) Пипин фесми түрде франктер королі болып жарияланды.
2. Барлық білім тәжірибеден жинақталып, соның негізінде ақыл-ойдың тәртіпке келтірілетіні жайлы пікір білдірген ағылшын философы:
- A) Вольтер.
 - B) Дидро.
 - C) Монтескье.
 - D) Д.Аламбер.
 - E) Дж.Локк.
3. 1941 ж. Еуропада бейтарап қалған мемлекеттер:
- A) Швеция, Швейцария, Ирландия.
 - B) Австрия, Бельгия, Албания.
 - C) Дания, Норвегия, Югославия.
 - D) Болгария, Албания, Румыния.
 - E) Испания, Португалия, Голландия.
4. Ағылшын королінің әскерін парламент талқандаған жыл:
- A) 1645 ж.
 - B) 1647 ж.
 - C) 1642 ж.
 - D) 1646 ж.
 - E) 1643 ж.
5. 1762 жылы II Екатерина үкіметі жариялаған манифест:
- A) «Барлық Ресей дворяндарына еркіндік пен бостандық беру туралы».
 - B) «Шаруаларға иесіне шағым жасауға тиым салу туралы».
 - C) Шығыс Грузияның Ресей протекторатына өтуі жөніндегі.
 - D) Орыс-түрік соғысының басталуы туралы.
 - E) Қырымның Ресейге қосылғандығы жөнінде.
6. Германияда 1525 ж. шаруалар көтерілісінде белсенді әрекет жасаған облыс:

- A) Штирия
 - B) Тюрингия
 - C) Эльзас
 - D) Швабия
 - E) Франкония
7. Б.з.д. V ғасырдағы Римдегі плебейлердің мүддесін қорғаушылар:
- A) Абыздар.
 - B) Ақсақалдар.
 - C) Халық трибундары.
 - D) Консулдар.
 - E) Сенаторлар.
8. Ежелгі грек демостарының алдында архонт Солонның сіңірген еңбегі:
- A) Театр және цирк өнерін дамытты.
 - B) Ғылым мен сауданың дамуына үлес қосты.
 - C) Жаңа жерлерді басқаруға құқық берді.
 - D) Жерге жеке меншік орнады.
 - E) Ру ақсүйектерінің билігін жойды.
9. «Гайдуктер» бұл...
- A) Түрік басқыншылары
 - B) Болгар және серб партизандары
 - C) Орман қарақшылары
 - D) Жалдамалы жауынгерлер
 - E) Осман жауынгерлері
10. Араб халифатының құрамынан бөлініп шыққан Еуропадағы ірі халифат:
- A) Кордова халифаты
 - B) Византия халифаты
 - C) Бағдад халифаты
 - D) Фатимилер халифаты
 - E) Саманилер мемлекеті
11. 1896 г. Ниагара сарқырамасы бойында алғашқы су электр станциясын салған:
- A) Эдиссон
 - B) Семени
 - C) Тесл
 - D) Герц
 - E) Фонтень
12. Алғаш рет Үндістанда пайда болған еуропалықтар:
- A) Испандықтар
 - B) Португалдықтар
 - C) Ағылшындар
 - D) Орыстар
 - E) Француздар
13. XIX ғасырдағы неміс лирик ақыны:
- A) О.Бальзак
 - B) В.Гюго
 - C) И.Кант
 - D) Г.Гейне
 - E) Д.Байрон
14. 945 жылы Киев князі Игорьды өлтірген славян тайпалары:

- A) Радоличтер.
 - B) Дреговичтер.
 - C) Вятичтер.
 - D) Поляндықтар.
 - E) Древляндар.
15. 1944 жылдың қазан айында Тува Республикасы:
- A) Жапонияға соғыс жариялады
 - B) КСРО құрамынан шықты
 - C) ТМД құрамын кірді
 - D) Фашистік Германияға соғыс жариялады
 - E) КСРО құрамына қабылданды
16. 1949-53 жж. социализм жүйесін құруда КСРО-ға ұқсамауға тырысқан ел:
- A) Югославия.
 - B) Чехословакия.
 - C) Польша.
 - D) Болгария.
 - E) Венгрия.
17. Антанта блогына енген мемлекеттер:
- A) АҚШ, Жапония, Италия.
 - B) Ресей, Жапония, Германия.
 - C) Австро-Венгрия, Германия, Ресей.
 - D) Франция, Ресей, Англия.
 - E) АҚШ, Ресей, Германия.
18. 2004 жылы жазғы олимпиада өткен ел:
- A) Қытай.
 - B) Австралия.
 - C) Грекия.
 - D) Оңтүстік Корея.
 - E) АҚШ.
19. Португалияның Орталық Еуропалық рынокқа енген жыл:
- A) 1986 ж.
 - B) 1987 ж.
 - C) 1988 ж.
 - D) 1980 ж.
 - E) 1977 ж.
20. Бірінші болып 6 айға ядролық қаруға бір жақты мораторий қабылдаған ел.
- A) АҚШ.
 - B) КСРО.
 - C) Англия.
 - D) Қытай.
 - E) Франция.
21. Мәскеу түбіндегі шайқаста ерлік көрсеткен, Кеңес Одағының Батырлары:
- A) Т. Тоқтаров
 - B) Т. Мырзаев
 - C) Б. Момышұлы
 - D) Ә. Молдағұлова
 - E) С. Нұрмағамбетов

F) М. Ғабдуллин

G) Қ. Қайсенов

H) М. Мәметова

22. 1905-1907 жылғы революция кезінде ұлттық мүддені қорғау жолында күрестері басталған қайраткерлер:

A) С.Мұқанов

B) Т.Рысқұлов

C) М.Дулатов

D) А.Байтұрсынов

E) Ә.Бөкейханов

F) С.Сейфуллин

G) Қ.Сәтбаев

H) С.Торайғыров

23. 1860 жылы орыс әскерлері жаулап алған Қоқан хандығының Жетісудағы бекіністері:

A) Қапал

B) Кәстек

C) Ұзынағаш

D) Түркістан

E) Токмақ

F) Пішпек

G) Верный

H) Мерке

24. 1824 жылғы «Орынбор қазақтарының жарғысы» бойынша:

A) Бөкей Ордасында хандық билік жойылды

B) Аға сұлтанды сайлады

C) Болыстық билік мұрагерлікпен берілді

D) Ұлы жүзде хандық билік жойылды

E) Орта жүзде хандық билік жойылды

F) Хандық билік сақталды

G) Хандық билікті қалпына келтірді

H) Кіші жүзде хандық билік жойылды

25. 1916 жылғы ұлт-азаттық көтерілістің ірі орталығы Торғайдағы шайқас болған жерлерді белгілеңіз:

A) Татыр

B) Доғал-Үрпек

C) Ұзынағаш

D) Күйік-қопа

E) Шоқпаркөл

F) Боралдай

G) Қарашақ

H) Шерубай-Нұра

26. Бұхара және Отырар қаласын жаулауға аттанған монғол әскерінің қолбасшылары:

A) Үгедей

B) Жебе

C) Мұқылай

D) Шағатай

E) Сүбедей

- F) Төле
- G) Батый
- H) Жошы

27. Қазақ хандығында тақ мұрагерлері:

- A) Сұлтандар
- B) Уәзірлер
- C) Тархандар
- D) Билер
- E) Ақсақалдар
- F) Қожалар
- G) Болыстар
- H) Ишандар

28. Беріш және байбақты руларының өкілін анықтаңыз:

- A) Ж.Нұрмұхаметұлы
- B) К.Қасмұлы
- C) М.Өтемісұлы
- D) И.Тайманұлы
- E) Ә.Жанбосынов
- F) А.Иманов
- G) Б.Тілекұлы
- H) С.Датұлы

29. Қ.И. Сәтбаевтың есебі бойынша қола дәуірінде Жезқазған мен Қалба, Нарым жоталарында өндірілген мыс пен қалайы көлемі:

- A) 200 мың тонна қалайы
- B) 1100 тонна қалайы
- C) 300 мың тонна мыс
- D) 50 мың тонна мыс
- E) 350 мың тонна мыс
- F) 250 мың тонна мыс
- G) 100 мың тонна мыс
- H) 100 мың тонна қалайы

30. 1718 жылы Аягөз шайқасында қазақ жасағының жеңіліске ұшырауына себеп болған қай сұлтандардың келіспеушілігі?

- A) Қайып
- B) Сәмеке
- C) Сұлтанбет
- D) Болат
- E) Әбілқайыр
- F) Барак
- G) Тәуке
- H) Әбілмәмбет

АДАМ. ҚОҒАМ. ҚҰҚЫҚ.

1. Конституция бойынша Қазақстан Республикасының мемлекеттік құрылымы:

- A) федеративті
- B) конфедерациялық
- C) унитарлы
- D) республика

- Е) монархия
2. Конституциялық Кеңес мүшелерінің саны:
- A) 5
 - B) 6
 - C) 7
 - D) 8
 - E) 9
3. Гректің «аксиос» сөзінің қазақ тіліндегі баламасы:
- A) байлық
 - B) бостандық
 - C) білім
 - D) ақпарат
 - E) құндылық
4. «Парыз» ұғымын антикалық философияға енгізген:
- A) Цицерон
 - B) Демокрит
 - C) Аристотель
 - D) Сократ
 - E) Зенон
5. 2002 жылы Қазақстанда болған конфессиялардың саны:
- A) 20-дан астам
 - B) 30-дан астам
 - C) 40-қа жуық
 - D) 50-ге жуық
 - E) 60-шақты
6. Азаматтық және саяси құқықтар жөніндегі халықаралық пактінің Қазақстан Республикасында ратификацияланған жылы:
- A) 1993 жылы
 - B) 2000 жылы
 - C) 2003 жылы
 - D) 2005 жылы
 - E) 2010 жылы
7. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінің нешінші бабында шарт жасасатын тараптың құқықтары мен мүдделерін қорғау шаралары қамтылған:
- A) 2 бабында
 - B) 144 бабында
 - C) 188 бабында
 - D) 378 бабында
 - E) 389 бабында
8. Қазақстан Республикасының «Экологиялық кодексі» қабылданды:
- A) 2003 жылдың 9 қаңтарында
 - B) 2004 жылдың 9 қаңтарында
 - C) 2005 жылдың 9 қаңтарында
 - D) 2006 жылдың 9 қаңтарында
 - E) 2007 жылдың 9 қаңтарында
9. Қандай да бір қызмет түрін ұйымдастыру және жүзеге асыру тәртібін белгілейтін нормативтік-құқықтық акт:
- A) қағида
 - B) ереже

- C) реестр
- D) регламент
- E) нұсқаулық

10. Әлеуметтік әрекет пен функциялық талдаудың жалпы теориясының негізін салған:

- A) Роберт Мертон
- B) Толкотт Парсонс
- C) Людвиг Фейербах
- D) Рене Декарт
- E) Огюст Конт

11. Еуропалық саясаттану дәстүрі өз бастауын алады:

- A) М.Цицероннан
- B) Ф.Аквинскийден
- C) Аристотельден
- D) Н.Макиавеллиден
- E) А.Августиннен

12. Дамыған елдерде орта таптың қоғамдығы үлесі:

- A) 25-50 %
- B) 35-50 %
- C) 65-90 %
- D) 45-65 %
- E) 55-65 %

13. Қазақстан Парламентінің Сенат депутаттарының өкілеттілік мерзімі:

- A) 3 жыл
- B) 4 жыл
- C) 5 жыл
- D) 6 жыл
- E) 7 жыл

14. Қазақстан Республикасын неше жасқа толған азаматы судья бола алады?

- A) 21 жасқа
- B) 25 жасқа
- C) 30 жасқа
- D) 35 жасқа
- E) 40 жасқа

15. «Саяси мәдениет» ұғымын алғаш қолданған неміс философы:

- A) И.Кант
- B) И.Гердер
- C) Ф.Ницше
- D) Л.Фейербах
- E) М.Вебер

16. Қазақстан Республикасының Парламенті неше палатадан тұрады?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4
- E) 5

17. Халық саны 1 млрд-тан астам мемлекетті анықтаңыз:

- A) Үндістан
- B) АҚШ

- C) Жапония
 - D) Индонезия
 - E) Бразилия
18. Тұлғаның қызмет түрлерін атқару тәсілдерін жетік меңгеруінен көрініс табатын, олардың игеру мүмкіндігін шарттастыратын, жемісті нәтижеге қол жеткізу мүмкіндіктерін көрсететін дара – психологиялық ерекшелігі:
- A) Дарын
 - B) Қабілет
 - C) Зият
 - D) Жады
 - E) Мақсат
19. Грек тілінен алынған «философия» сөзінің аударғандағы мағынасы:
- A) «даналықты сүю»
 - B) «табиғаттан тыс»
 - C) «киелі зат»
 - D) «игіге құрмет»
 - E) «дана адам»
20. «Өзінді таны» деп үндеген:
- A) Сократ
 - B) Платон
 - C) Зенон
 - D) Эпикур
 - E) Цицерон
21. Монархиялық басқарудың түрлері:
- A) абсолюттік
 - B) президенттік
 - C) парламенттік
 - D) автократиялық
 - E) тоталитарлық
 - F) конституциялық
 - G) диктатуралық
 - H) фашистік
22. Аристотельдің пікірінше, мемлекеттік құрылыстың дұрыс емес формаларына жататыны:
- A) тирания
 - B) олигархия
 - C) монархия
 - D) аристократия
 - E) геронтократия
 - F) демократия
 - G) полития
 - H) анархия
23. Мемлекеттің зиянды жақтарын баса көрсеткен ағылшын ойшылы:
- A) Т.Гоббс
 - B) Г.Спенсер
 - C) Б.Рассел
 - D) А.Смит
 - E) Дж.Локк
 - F) Г.Бекер

- G) М.Вебер
H) Т.Парсонс
24. Бір құдайға табынушылық:
- A) монотеизм
 - B) полиграфия
 - C) политеизм
 - D) моногамия
 - E) полигамия
 - F) монархия
 - G) монускрипт
 - H) полихром
25. Америка Құрама Штаттары:
- A) абсолюттік республика
 - B) президенттік республика
 - C) парламенттік республика
 - D) автократиялық республика
 - E) тоталитарлық монархия
 - F) конституциялық республика
 - G) диктатуралық республика
 - H) фашистік республика
26. Унитарлы мемлекеттер қатарына жатады:
- A) Германия
 - B) АҚШ
 - C) Үндістан
 - D) Қазақстан
 - E) Венгрия
 - F) Канада
 - G) Бразилия
 - H) Испания
27. «Миф» сөзі грек тілінен аударғанда қандай мағынаны білдіреді?
- A) «жалған»
 - B) «сөз»
 - C) «ертегі»
 - D) «шынайы»
 - E) «әңгіме»
 - F) «жасырын»
 - G) «тылсым»
 - H) «өмір»
28. Парламенттік республикаға жатады:
- A) АҚШ
 - B) Қазақстан
 - C) Жапония
 - D) Италия
 - E) Ұлыбритания
 - F) Ресей
 - G) Германия
 - H) Сауд Арабиясы
29. Танымның қазіргісі мен келешегіне оптимистік тұрғыдан қарайтын философияның бағыты:

- A) агностицизм
 - B) позитивизм
 - C) рационализм
 - D) неопозитивизм
 - E) скептицизм
 - F) фрейдизм
 - G) гностицизм
 - H) феноменология
30. Ерте антикалық философия өкілдері:
- A) Пифагор
 - B) Зенон
 - C) Демокрит
 - D) Парменид
 - E) Гераклит
 - F) Протагор
 - G) Сократ
 - H) Аристотель

ТІЛ МЕН ӘДЕБИЕТ

1. Жақсыз сөйлем баяндауышының жасалу жолын көрсетіңіз.
 - A) -қы, -ғы, -кі, -гі жұрнақты қалау райлы етістіктен.
 - B) -ғылы, -гелі, -қалы, -келі көсемше жұрнақтары арқылы.
 - C) -ған, -ген есімше жұрнақтары.
 - D) -са, -се шартты райлы етістіктен.
 - E) -ар, -ер жұрнақты етістіктен.
2. Тек тұрлаулы мүшелерден тұрған сөйлемді көрсетіңіз.
 - A) Атың әдемі екен.
 - B) Оның өзі шеткерірек тұр екен.
 - C) Көп ұзамай жауын басылды.
 - D) Өңі алабұрта күрең тартқан.
 - E) Бүгін сабақта Әмір жоқ.
3. Интонация арқылы байланысқан қатарды белгілеңіз.
 - A) Ән-күйімен әлдилейді.
 - B) Бұл – үлкен ерлік.
 - C) Елін сүйген ер болар.
 - D) Ұланы бар елдің ұраны бар.
 - E) Күш атасын танымас.
4. Сөйлемдерден интонация арқылы байланысқан тіркесті табыңыз.
 - A) Терең ойлы би отыр.
 - B) Білмегенді біле бер.
 - C) Тасты жердей қатты болма.
 - D) Бұл – жігіт.
 - E) Оның өкініші кетпейді.
5. Сабақтас құрмалас бола алмайтын сөйлемді табыңыз.
 - A) Егер жау берілмесе, оны құртар болар.
 - B) Мезгіл кешкіріп кетті, амалсыз қонуға тура келді.
 - C) Қына тасқа бітсе, білім басқа бітеді.
 - D) Көптік қайда болса, тоқтық сонда.
 - E) Алдына бір қарасаң, артыңа бес қара.

6. Салаластың түрін ажыратыңыз.

Адамды екі нәрсе қартайтпайды: бірі – жақсы мінез, екіншісі – жақсы сөз.

- A) Себеп-салдар.
- B) Кезектес.
- C) Талғаулы.
- D) Түсіндірмелі.
- E) Ыңғайлас.

7. Жай сөйлемдері жалғаулықты шылаусыз байланысатын салалас түрін атаңыз.

- A) Кезектес.
- B) Себеп-салдар.
- C) Ыңғайлас.
- D) Түсіндірмелі.
- E) Қарсылықты.

8. Қарсылықты бағыныңқылы сабақтасты табыңыз.

- A) Әлденені көңілі ұнатпаса, оны істемей қояды.
- B) Балалар қыстыгүні бөлмеде, жаздыгүні киіз үйде оқиды.
- C) Ержанның әлі де әлі келмейтін нәрсесі ән екен.
- D) Қалампыр шамданса да, сыр бермеді.
- E) Екеуі кейде орайласады, кейде алшақтасады.

9. Ілік септігі жалғауы жасырын келген сөйлемді табыңыз.

- A) Мал жинағанша, шөп жина.
- B) Алмақ жүрген жерде салмақ бар.
- C) Аз сөз – алтын.
- D) Кісі бұйымы кіршіл.
- E) Біздің мектеп жүлде алды.

10. Анықтауыш қызметіндегі болымсыздық есімдігі:

- A) Ешқайсыңның көмегің керек емес.
- B) Партизандардан әлі ешбір сыбыс жоқ.
- C) Бұл жерде ешкім сырымды Білмейді, айтып не етейін?
- D) Ешкімде үн жоқ.
- E) Әлденеге үңіле ойланып қалыпты.

11. Баяндауышы сын есімнен болған сөйлемді көрсетіңіз.

- A) Шақырған жерден қалма, шақырмаған жерге барма.
- B) Күлме досыңа, келер басыңа.
- C) Жақсы дос пайдасын тигізбесе де, зиянын тигізбейді.
- D) Досың дос болғанға шаттан, дұшпанмен дос болудан сақтан.
- E) Таныған жерде бой сыйлы, танымаған жерде тон сыйлы.

12. Дидарластық және полемикалық сөз қай стиль түріне жататынын көрсетіңіз.

- A) Көркем әдебиет стилі.
- B) Ауызекі сөйлеу стилі.
- C) Ғылыми стиль.
- D) Публицистикалық стиль.
- E) Іс қағаздары стилі.

13. Үнді мен ұяң дауыссыздар қатар тұрған сөзді көрсетіңіз.

- A) Талшық.
- B) Жылқы.
- C) Жақсы

- D) Арба.
E) Кілем.
14. Еріндік, езулік дыбыстар араласып келген сөздер қатарын табыңыз.
A) Ғылым, білім.
B) Әлем, дүние.
C) Жазу, сызғыш.
D) Суда, қойда.
E) Киік, биік.
15. «Ара-Шмель» журналының бас редакторы болған қаламгерді белгілеңіз.
A) М.Әуезов.
B) Ғ.Мүсірепов.
C) С.Мұқанов.
D) І.Жансүгіров.
E) Ғ.Мұстафин.
16. М.Жұмабаевтың «Батыр Баян» поэмасындағы суреттелетін оқиғаны белгілеңіз.
A) Қазақ пен қалмақ арасындағы жаугершілік.
B) 1917 жылғы ақпан көтерілісі.
C) 1917 жылғы қазан көтерілісі.
D) 1941 жылғы соғыс.
E) 1916 жылғы көтеріліс.
17. «Темір торлы тас сандықтың ішінде шынжырланып байлаулы қызыл сұңқарлар жатты» деген үзіндінің кімнің шығармасынан алынғандығын анықтаңыз.
A) М.Әуезов.
B) І.Жансүгіров.
C) С.Сейфуллин.
D) Б.Майлин.
E) С.Мұқанов.
18. Өзінің соғыста өлетінін сезіп, бірақ өмір сүргісі келетінін жар сала жазып кеткен қаламгерді белгілеңіз.
A) Б.Момышұлы.
B) Ж.Саин.
C) Б.Бұлқышев.
D) С.Ерубаев.
E) Қ.Қайсенов.
19. Құнанбай Меккеге аттанарда құн сұрай келген адам кім екенін белгілеңіз.
A) Бөжей.
B) Сүйіндік.
C) Базаралы.
D) Қодар.
E) Дәркембай.
20. Міржақып Дулатовтың «Бақытсыз Жамал» романындағы Жамалдың шешесі мен әкесінің атын белгілеңіз.
A) Сәрсенбай – Шолпан.
B) Байжан – Алмажан.
C) Жұман – Шолпан.
D) Ғали – Жамал.

Е) Сәрсенбай – Айман.

21. Тұйық ашық бітеу буынды болып келген сөздерді анықтаңыз:

- A) Ілтипат
- B) Мәдениет
- C) Айдаһар
- D) Арқалық
- E) Дайындық
- F) Әдебиет
- G) Биіктік
- H) Құмырсқа

22. Анықтауышы зат есімнен болған сөйлемді табыңыз:

- A) Өзен бойында қора-қора қой жайылып жүр.
- B) Оқығанның беті жарық.
- C) Бұл сөз оған қатты әсер етті.
- D) Ұлы думан, үлкен той істейді.
- E) Олар ағаш есікті сындырып үйге кірді.
- F) Айтқан сөзің дәл келсе, саған сыйлығым бар.
- G) Волейболды алты ойыншы ойнайды.
- H) Оныншы сыныпта бұл тақырыптарды өткен едік.

23. Тұрақты тіркестер қатысқан сөйлемдерді табыңыз:

- A) Қауіпті көрініске көз тоқтата алмай, бетін бүйіріне қарай бұрған сан адам болды.
- B) Жермен-жексен болып, кешкі қосаяқша зымыраған Құлагер құлағын жымитып, бір-ақ уыс боп құйындай ұшты.
- C) Жер астынан шыққандай тосын тоспадан пайда болған аузы-мұрны тұмшаланған сұсты адамнан Құлагер үріккен жоқ.
- D) Құлагер жан дәрменде дүр сілкініп атып тұрды.
- E) Құлағының түбінен суылдаған желден басқа ештеңе естімейді.
- F) Төрт ат ақырғы күштерін салып, көмбеге таласа-тармаса жетіп, дая ағашынан біреуі озық өтті.
- G) Ерейменнің бауыры у да шу, айқай-сүрең.
- H) Бала жанарында сәбилік нұрдан түк қалмаған.

24. Біріккен сөздің бір түрі – кіріккен сөзді табыңыз:

- A) Кейбір
- B) Әлдекім
- C) Ағайын
- D) Тоқсан
- E) Фотосурет
- F) Апар
- G) Қараой
- H) Алатау

25. Төлеу сөзді табыңыз:

- A) Рұқсат етіңіз, барып келейін, деп қайта-қайта сұрады.
- B) Сіздің қаламыңызды Мараттың қаламымен айырбастап алдым, деп қуанып тұр.
- C) Абай өз қасында отырған Әйгерімге бір түйін тастағандай болды.
- D) Омар автобус күтіп тұрғанын айтты.
- E) Қазіргі кеште Жабай Назыкешті жиі көріп тұрғысы келетінін сезді.

Ғ) Қария қыздарға дөрекі мінез жараспайтынын айтты.

Г) Ол маған: «Досым сенің келетініңді білгенмін. Рахмет саған. Аман бол», деді.

Н) Марат ертең өзінің қалаға баратынын айтты.

26. Демеулік шылауды табыңыз:

А) Қап, содан естімегенім қалмады.

В) Жиналысқа сен де қатыспадың ба?

С) Олар кеше ғана келіп кетті.

Д) Бүгін ерте келдік, бірақ жарыстан қалып қойдық.

Е) Еркін, Ерболат, мен үшеуіміз бардық.

Ғ) Балам-ау, қалың киіміңді кисейші.

Г) Бұны жазған Самат-ау деймін?

Н) Олар туралы бұдан кейін де еститін шығармыз.

27. Күрделі үстеуді табыңыз:

А) Айтпайынша

В) Ала жаздай

С) Сұңқардайын

Д) Емін-еркін

Е) Шалқасынан

Ғ) Амалсыздан

Г) Қыс бойы

Н) Соншалық

28. Ғ. Мүсіреповтың прозалық шығармаларын табыңыз:

А) «Қазақ солдатты»

В) «Амангелді»

С) «Шатқалаң»

Д) «Оянған өлке»

Е) «Ашынған ана»

Ғ) «Ботагөз»

Г) «Ақан сері -Ақтоқты»

Н) «Өмір мектебі»

29. Балуан Шолақ туралы повесть жазған жазушыны табыңыз:

А) Хамза Есенжанов

В) Ілияс Есенберлин

С) Ғабиден Мұстафин

Д) Ғабит Мүсірепов

Е) Сәкен Сейфуллин

Ғ) Бейімбет Майлин

Г) Сәбит Мұқанов

Н) Ілияс Жансүгіров

30. «Әкем саятшы, аң аулагыш, домбырашы, ақ жарқын адам, шешем әңгімеші еді,» – деп өз ата-анасы туралы естелік айтқан ақын кім?

А) С.Сейфуллин

В) Ғ.Мүсірепов

С) Ж.Аймауытов

Д) С.Мұқанов

Е) С.Торайғыров

Ғ) М.Дулатов

- G) М.Жұмабаев
H) А.Байтұрсынов

АҒЫЛШЫН ТІЛІ

1. Берілген әріптерден дұрыс құралған сөз табыңыз. *t, h, a, e, w*.
 - A) wheat.
 - B) whaet.
 - C) teawh.
 - D) theaw.
 - E) weath.
2. "Forget" сөзінің антонимы:
 - A) Repeat.
 - B) Decide.
 - C) Remember.
 - D) Study.
 - E) Retell.
3. Ерекшеленген әріп басқаша оқылады
 - A) heart
 - B) weather
 - C) health
 - D) heavy
 - E) head
4. "A friend in need is a friend indeed" мақалы аударылады:
 - A) Дос қиыншылықта анықталады
 - B) Күлме досқа, келер басқа
 - C) Баяу, бірақ дұрыс
 - D) Құста самғауынан таниды
 - E) Балықты жүзуге үйретпе
5. Үстеуді табыңыз
 - A) catch
 - B) excursion
 - C) heavy
 - D) soon
 - E) own
6. "an" артиклі мына сөзбен жазылады:
 - A) window
 - B) orange
 - C) book
 - D) desk
 - E) yard
7. Берілген нұсқауларды пайдаланып, сөйлемді аяқтаңыз:
"Mathematics is the science ..."
 - A) About people
 - B) Of the Earth
 - C) Of plants and animals
 - D) About the future
 - E) Of numbers
8. Жалғауларға қарап, дұрыс баламаны табыңыз.
A very important part of the American ... system is the community college.

- A) educatedly.
- B) education.
- C) educated.
- D) educative.
- E) educational.

9. Сөйлемді толықтырыңыз. *It costs four ... dollars.*

- A) hundredses.
- B) the hundred.
- C) hundred.
- D) hundreds.
- E) a hundred.

10. Реттік сан есімнің дұрыс оқылу нұсқасын табыңыз: “*the 72-d*”

- A) The seventy second.
- B) The seventieth and two.
- C) The seventieth and second.
- D) The seventy and second.
- E) The seventy twoth.

11. Дұрыс жауапты таңдаңыз: *Where is the house ... John built?*

- A) where
- B) what
- C) who
- D) whom
- E) that

12. Есімдіктің дұрыс вариантын табыңыз.

Lend them ... dictionary; they have left ... at home.

- A) her, their.
- B) mine, hers.
- C) your, theirs.
- D) our, their.
- E) their, my.

13. Сөйлемді толықтырыңыз. *My father gave me...*

- A) yesterday of newspaper
- B) yesterday newspaper's
- C) yesterday's newspaper
- D) yesterday is newspaper
- E) newspaper's yesterday

14. Етістікті Present Indefinite Passive-ке қойыңыз:

Russia (to wash) by the White Sea.

- A) washes
- B) was washing
- C) washed
- D) to be washed
- E) is washed

15. Модальді етістіктің дұрыс нұсқасын таңдаңыз:

You ... tell anyone about this, Sara. It's our secret, OK?

- A) Mustn't
- B) Wouldn't
- C) Don't have to
- D) Needn't

E) Couldn't

16. Жауаптың дұрыс нұсқасын табыңыз: *Is there anything in the schoolbag?*

A) There is nothing in the schoolbag.

B) It is something in the schoolbag.

C) It isn't anything in the schoolbag.

D) There isn't nothing in the schoolbag.

E) Something in the schoolbag.

17. Етістіктің дұрыс нұсқасын табыңыз: *When I was a child, I ... to be a doctor.*

A) Want

B) Is wanting

C) Has wanted

D) Wants

E) Wanted

18. Етістікті дұрыс түрде қойыңыз:

Seeing Nick enter the room I rose (greet) him.

A) to greeting

B) to greet

C) to greeted

D) greeted

E) greet

19. Дұрыс жауапты таңдаңыз: *On which river does London stand?*

A) The Mississippi

B) The Clyde

C) The Avon

D) The Tyne

E) The Thames

20. Мәтінді оқып, тапсырманы орындаңыз:

Mr. Nelson wanted to be elected sheriff in a New Hampshire county. He went from farm to farm asking people to vote for him. Mrs. Marrow saw him coming up one day and reached for the broom. "Get off, you good-for-nothing loafer", she shouted.

"But Mrs. Marrow", said Nelson. "I have just come to ask you if you'll vote for me for sheriff".

"Sheriff!" shouted Mrs. Marrow. "Your place is in the lockup, not in the sheriff's office. You are a scoundrel, and your father was a scoundrel, and your grandfather was a scoundrel. Get out of here before I take this broom to you".

Nelson decided to go. Before climbing back into the car, he took out his notebook and wrote, after the name of Marrow, one word: "Doubtful".

Сұраққа жауап беріңіз:

Why did Mr. Nelson come to Mrs. Marrow?

A) To ask her for some money.

B) To say that he was a scoundrel.

C) To ask her to vote for him.

D) To have breakfast with her.

E) To visit her on Sunday.

21. Предлогты қойыңыз: *This article deals ... the problem of this foreign policy of our country.*

A) of

B) about

- C) for
- D) from
- E) in
- F) off
- G) on
- H) with

22. Сын есімнің шырайларының дұрыс нұсқасын табыңыз: *The closer you are to the Equator, ...*

- A) more hotter it gets.
- B) the hottest it gets.
- C) the hottest it get.
- D) the hot it gets.
- E) the hotter it gets.
- F) more hot it gets.
- G) in gets hot.
- H) it gets hotter.

23. Берілген сөйлемдерде зат есім дұрыс тәуелденіп тұрғанын табыңыз:

- A) Unfortunately, a month's holiday is over.
- B) I have bought newspaper of today at newsagent's.
- C) I have bought newspaper of today at newsagent.
- D) Raushan will spend her a two-month holiday in Kokshetau.
- E) Unfortunately a month holiday is over.
- F) My month's holiday is over unfortunately.
- G) I have bought today's newspaper at the newsagent's.
- H) Raushan will spend a two-month's holiday in Kokshetau.

24. «Goose» зат есімнің дұрыс көптік формасын табыңыз:

- A) Geese
- B) Goosses
- C) Gees
- D) Geeses
- E) Gooses
- F) Gose
- G) Goos
- H) Goose

25. Сөйлемді ырықсыз етіске (Passive Voice) қойыңыз: *His car (to steal) last night.*

- A) He stole a car last night.
- B) His car was stolen last night.
- C) His car are stolen last night.
- D) He has stolen a car last night
- E) His car has been stolen.
- F) His car were stolen last night.
- G) His car is stolen last night.
- H) His car have been stolen last night.

26. Модаль етістіктің дұрыс нұсқасын табыңыз: *He ... your address and that's why he doesn't write to you.*

- A) must has lose
- B) may have lost
- C) may had lose

- D) may have lose
- E) must has lost
- F) must have lose
- G) may has lose
- H) may has lost

27. Дұрыс жазылған сөзді таңдаңыз:

- A) Cemetary
- B) Cematory
- C) Cimetary
- D) Cimitiri
- E) Cemetery
- F) Cimetry
- G) Cimitiry
- H) Cimitery

28. Сөйлемді толықтырыңыз: *Samat is ... Talgat.*

- A) tall so as
- B) taller as
- C) tallest as
- D) as tall as
- E) taller
- F) so tall so
- G) tallest
- H) so tall as

29. Сан есімнің дұрыс оқылу нұсқасын табыңыз: «350,000»

- A) Three hundred and fifty and three zeros
- B) Three hundreds and fifty thousands
- C) Three hundred and fifty thousand
- D) Three hundreds fifty thousands
- E) Three hundred and fifty thousands
- F) Three hundred fifty thousand
- G) Three hundred and fifty thousand and three zeros
- H) Three hundreds and fifty thousand

30. Мәтінді оқып, сұрақтың дұрыс жауабын табыңыз:

Every family has its red-letter days to celebrate: wedding anniversaries, birthdays and so on. Besides being a source of joy and merriment to both grown-ups and children, they have considerable educational value. Traditions unite families and develop feelings of family pride.

Family traditions ...

- A) unite a family.
- B) are described by many authors.
- C) are shown on the screen.
- D) are not developed.
- E) are very boring.
- F) are very interesting.
- G) develop a feeling of family pride.
- H) are celebrated in restaurants.